

Załącznik nr 1 do Uchwały
Nr 79/1575/2025
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 9 kwietnia 2025 roku

Samorząd Województwa Podlaskiego
Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2025 W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

Białystok, marzec 2025 r.

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
1. Dokumenty będące podstawą do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2025 (RPD/2025)	3
2. Aktualna sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim	5
3. Cele regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w 2025 roku. 23	
4. Działania na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2025 r.....	27
5. Koordynowanie i monitorowanie realizacji działań w RPD/2025.	58
6. Finansowanie realizacji działań/zadań w RPD/2025.	58

Wprowadzenie

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (RPD), zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, służy określaniu i koordynowaniu regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy i powstaje na okres jednego roku. Podstawą do przygotowania RPD jest krajowy plan działań na rzecz zatrudnienia oraz strategia rozwoju województwa i strategia wojewódzka w zakresie polityki społecznej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku przystąpił do prac związanych z opracowaniem projektu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2025 r. w woj. podlaskim (RPD/2025) przygotowując w pierwszym etapie Założenia do opracowania ww. dokumentu, służące wypracowaniu celów i kierunków regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich na 2025 rok oraz do określenia priorytetowych grup bezrobotnych i osób wymagających wsparcia.

W kolejnym etapie prac nad Planem, przeprowadzono konsultacje ww. założeń z partnerami rynku pracy, w tym z samorządami powiatów oraz Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego. Następnie w oparciu o zadania zgłoszone do realizacji przez partnerów, w ramach wypracowanych ww. celów i kierunków działań, opracowano RPD/2025. Po zaopiniowaniu przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Białymstoku RPD/2025 jest zatwierdzany przez Zarząd Województwa Podlaskiego.

Podstawą do opracowania RPD/2025 były w szczególności Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026, Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030 oraz ww. Założenia.

RPD/2025 obejmuje cel główny regionalnej polityki rynku pracy, cele szczegółowe, kierunki działań oraz działania do realizacji w ramach określonych kierunków działań. Ponadto dokument zawiera zasady koordynacji i monitorowania planu, wskaźniki monitorowania realizacji działań oraz szacunkowy budżet.

RPD/2025 został przygotowany we współpracy następujących podmiotów:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego,
- Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku,
- Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Podlaskiego,
- Podlaskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku,
- Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości w Białymstoku.

1. Dokumenty będące podstawą do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2025 (RPD/2025)

Przy opracowaniu RPD/2025 wzięto pod uwagę wnioski z analizy celów i kierunków działań zawartych w następujących dokumentach:

- 1) **Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026**¹, w którym wskazano, że celem głównym, odpowiadającym na wyzwania dla polityki zatrudnienia, jest wzrost aktywności zawodowej i wzrost poziomu dobrej jakości zatrudnienia w Polsce. Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:
 - Zwiększenie dostępności zasobów kadrowych, w tym wykorzystanie niewykorzystanych dotychczas zasobów rynku pracy.
 - Wspieranie przedsiębiorczości oraz przedsiębiorców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcie dotychczasowych miejsc pracy.
 - Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb gospodarki, w związku ze zmianami technologicznymi, ekonomicznym i społecznymi.
 - Modernizacja Publicznych Służb Zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufców Pracy.
 - Doskonalenie regulacji dotyczących prawa pracy i dialogu społecznego.
 - Bezpieczna i odpowiedzialna polityka migracji zarobkowych.
- 2) **Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030**, w której określono cele strategiczne i operacyjne w odniesieniu do wyzwań rozwojowych regionu.

W celu strategicznym Dynamiczna gospodarka wyodrębniono następujące cele operacyjne: Przemysły przyszłości, Podlaski system otwartych innowacji, Lokalna przedsiębiorczość, Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego, E-podlaskie.

Cel strategiczny Zasobni mieszkańcy jest realizowany przez następujące cele operacyjne: Kompetentni mieszkańcy, Aktywni mieszkańcy oraz Przestrzeń wysokiej jakości.

W trzecim celu strategicznym Partnerski region wyodrębnione cele operacyjne to: Dobre zarządzanie, Kapitał społeczny, Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne, Gościnnie region.

¹ Uchwała nr 167 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2024 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026.

3) Strategii Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030, której głównym celem jest zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom i grupom społecznym oraz stałe i efektywne dostarczenie profesjonalnych rozwiązań umożliwiających zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, w oparciu o posiadaną wiedzę i zdobyte doświadczenie kadr oraz wysoki poziom integracji społecznej. Misją Strategii jest: Stworzenie mieszkańcom województwa podlaskiego możliwości integracji, wypełniania ról społecznych, równego dostępu do wszelkich praw, zasobów, dóbr i usług podnoszących jakość życia. Wśród celów strategicznych polityki społecznej wyróżniono:

1. Włączenie społeczne oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin.
2. Wzmocnienie funkcjonowania rodzin i systemu pieczy zastępczej.
3. Poprawę warunków życia osób z niepełnosprawnościami w sferze społecznej i zawodowej.
4. Profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
5. Wzmocnienie jakości życia osób starszych.
6. Rozwój usług społecznych i deinstytucjonalizacja systemu pomocy społecznej.
7. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej.

4) Wieloletniego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie podlaskim do roku 2027. Ekonomia Solidarności Społecznej (WPRES), w którym sformułowano cel: Ekonomia społeczna i solidarna jako istotne ogniwo rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podlaskiego” oraz następujące priorytety:

Priorytet I: Ekonomia społeczna i solidarna powszechnie i pozytywnie postrzegana przez mieszkańców województwa podlaskiego.

Priorytet II: Trwałe i silne przedsiębiorstwa społeczne i podmioty ekonomii społecznej w województwie podlaskim.

Priorytet III: Spójny i efektywny system wsparcia ekonomii społecznej i solidarnej.

5) Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, przyjętego Uchwałą nr 311/5776/2022 Zarządu Województwa Podlaskiego w dniu 16.12.2022 roku. Za cel główny Programu przyjęto: „Dążenie do osiągnięcia pozycji dobrze rozwiniętego oraz atrakcyjnego pod względem jakości życia regionu dzięki wykorzystaniu potencjałów rozwojowych i najnowocześniejszych technologii oraz unikalnych walorów środowiska, bogatego dziedzictwa kulturowego, wysokiego poziomu kompetencji mieszkańców i inicjatyw lokalnych”.

W ramach programu założono realizację dwunastu Priorytetów, z których w szczególności dwa mają bezpośredni wpływ na kreowanie aktywnej polityki rynku pracy w województwie podlaskim, tj.: Priorytet VII: Fundusze na rzecz zatrudnienia i kształcenia osób dorosłych, Priorytet VIII: Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego.

2. Aktualna sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim

2.1. Ludność

W województwie podlaskim, podobnie jak w skali kraju, odnotowuje się rzeczywisty ubytek ludności. W końcu 2023 roku w województwie podlaskim mieszkało 1138,2 tys. osób, czyli o 5,1 tys. mniej niż w końcu 2022 roku (o 0,4%; w kraju o 0,3%)². O spadku liczby mieszkańców zadecydowało ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które wyniosło -1,2 na 1000 ludności (w 2022 roku: -1,0); dla Polski wskaźnik ten osiągnął wartość +0,2³. Innym decydującym czynnikiem był ujemny przyrost naturalny ludności. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wyniósł w 2023 roku -3,3 (w roku poprzednim: -3,8), podczas gdy wskaźnik ogólnokrajowy to -3,6 (w 2022 roku: -3,8)⁴.

W końcu 2023 roku liczba ludności województwa w wieku produkcyjnym kształtowała się na poziomie 665,5 tys. osób (58,5% ogółu). W ciągu roku w tej grupie nastąpił spadek o 8,2 tys. osób (o 1,2%). Wśród ludności w wieku produkcyjnym osoby w wieku mobilnym (18-44 lata) stanowiły 59,8% (397,8 tys.), a ich liczebność zmniejszyła się o 8,0 tys. (o 2,0%). Natomiast w wieku niemobilnym było 267,6 tys. osób, tj. o 0,2 tys. (o 0,1%) mniej niż przed rokiem. W wieku przedprodukcyjnym było 205,4 tys. (18,0%), czyli mniej niż przed rokiem o 2,6 tys. osób (o 1,3%), z kolei w wieku poprodukcyjnym – 267,4 tys. osób (23,5%), tj. więcej o 6,0 tys. (o 2,2%)⁵.

Współczynnik obciążenia demograficznego, określający liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2023 roku wyniósł dla województwa podlaskiego 71,0 (w roku poprzednim: 69,7), był więc niższy niż ogólnopolski wynoszący 71,2 (w 2022 roku 70,4)⁶.

W 2024 roku następował dalszy spadek liczby ludności województwa. W I półroczu 2024 roku liczba osób zamieszkałych w Podlaskiem zmniejszyła się o 3,0 tys. (o 0,3%). Na jej spadek wpłynął ujemny przyrost naturalny, wynoszący -4,0 na 1000 mieszkańców (Polska: -4,1) oraz ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych

² [Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2023 r. Stan w dniu 31 XII](#), GUS, dostęp: 31.01.2025.

³ [Ludność: Migracje na pobyt stały gminne wg płci migrantów, w ruchu wewnętrznym i zagranicznym](#), BDL GUS, dostęp: 31.01.2025.

⁴ [Ludność: Ruch naturalny ludności \(dane półroczne\)](#), BDL GUS, dostęp: 31.01.2025.

⁵ [Ludność: Ludność w wieku przedprodukcyjnym \(17 lat i mniej\), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci](#), BDL GUS, dostęp: 31.01.2025

⁶ [Ludność: Wskaźniki obciążenia demograficznego](#), BDL GUS, dostęp: 31.01.2025

na pobyt stały na poziomie -1,3 na 1000 mieszkańców (Polska: +0,2). W końcu czerwca 2024 roku w województwie podlaskim mieszkało 1135,2 tys. osób⁷.

2.2. Aktywność zawodowa. Pracujący i bezrobotni

Jak wynika z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności⁸, liczba ludności aktywnej zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła w III kwartale 2024 roku 523 tys. i zmniejszyła się o 3 tys. w stosunku do III kwartału 2023 roku (o 0,6%). Spadła liczba osób pracujących – o 5 tys. do 510 tys., zaś liczba bezrobotnych wzrosła o 1 tys. do 12 tys. osób.

W III kw. 2024 roku współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15-89 lat wyniósł 58,4%, co oznacza, że w porównaniu do III kw. 2023 roku zmniejszył się o 0,2 p. proc. Wskaźnik wojewódzki był o 0,2 p. proc. niższy niż w ogólnopolski (58,6%; wzrost o 0,1 p. proc w odniesieniu do III kwartału 2023 roku).

W województwie podlaskim wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15-89 lat w III kw. 2024 roku osiągnął wartość 56,9%, tj. o 0,4 p. proc. niższą od wskaźnika notowanego w III kw. 2023 roku i tożsamą z wartością wskaźnika krajowego. W Polsce na przestrzeni roku nie zanotowano zmian wartości tego wskaźnika (56,9%). Natomiast wojewódzki wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 20-64 lata wyniósł w III kwartale 2024 roku 78,8% (Polska: 78,6%) i w porównaniu do analogicznego kwartału roku poprzedniego zwiększył się o 0,2 p. proc. (w kraju o 0,7 p. proc.).

Stopa bezrobocia rzeczywistego osób w wieku 15-89 lat w województwie podlaskim w III kw. 2024 roku wyniosła 2,3%, tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w analogicznym kwartale roku ubiegłego i o 0,6 p. proc. mniej niż w Polsce. Na przestrzeni roku w Polsce stopa bezrobocia wzrosła również o 0,2 p. proc.

Ponadto, liczba biernych zawodowo mieszkańców województwa wzrosła w analizowanym okresie o 2,0 tys. osób (o 0,5%), zaś w Polsce nastąpił spadek liczebności tej grupy osób o 0,3% do poziomu 12552 tys. osób (Tabela 1).

Tabela 1. Aktywność zawodowa ludności (wg BAEL) w województwie podlaskim na tle Polski

Wyszczególnienie	Podlaskie III kw. 2023	Podlaskie III kw. 2024	+/-	Polska III kw. 2023	Polska III kw. 2024	+/-
Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15-89 lat w %	58,6	58,4	-0,2 pp.	58,5	58,6	+0,1 pp.

⁷ [Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2024 r. Stan w dniu 30 VI](#), GUS, tabela przeglądowa I, dostęp: 31.01.2025.

⁸ [Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL \(dane kwartalne\)](#), BDL GUS, dostęp: 31.01.2025.

Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15-89 lat w %	57,3	56,9	-0,4 pp.	56,9	56,9	bez zm.
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15-89 lat w %	2,1	2,3	+0,2 pp.	2,7	2,9	+0,2 pp.
Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 20-64 lata w %	78,6	78,8	+0,2 pp.	77,9	78,6	+0,7 pp.
Liczba biernych zawodowo w wieku 15-89 lat w tys.	372	374	+0,5%	12588	12552	-0,3%

Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (dane kwartalne) BDL GUS, dostęp: 31.01.2025.

W gospodarce narodowej województwa podlaskiego pracowało w końcu sierpnia 2024 roku 425,7 tys. osób, tj. o 5,0 tys. (o 1,2%) mniej niż w końcu grudnia 2023 roku. Podlaskie jest regionem rolniczym, w związku z czym sektor rolny ma znaczący udział w strukturze pracujących. W końcu sierpnia 2024 roku w województwie podlaskim odnotowano 77,2 tys. osób pracujących w tym sektorze, co stanowiło 18,1% ogółu pracujących (spadek udziału o 0,3 punktu proc.), w przemyśle pracowało 73,1 tys. osób, tj. 17,2% (spadek udziału o 0,1 punktu proc.), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 58,6 tys. osób, tj. 13,8% (wzrost o 0,1 punktu proc.), w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 36,5 tys., tj. 8,6% (wzrost o 0,2 punktu proc.) oraz edukacji – 34,7 tys., tj. 8,2% (spadek udziału o 0,1 punktu proc.)⁹ (Tabela 2).

Tabela 2. Pracujący w województwie podlaskim wg sekcji PKD (stan w końcu miesiąca)

SEKCJE PKD 2007 (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	grudzień 2023	%	sierpień 2024	%	wzrost/spadek w liczbach	wzrost/spadek w %
Ogółem	430 691	100,0	425 655	100,0	-5 036	-1,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	79 329	18,4	77 224	18,1	-2 105	-2,7
Przemysł	74 362	17,3	73 092	17,2	-1 270	-1,7
Budownictwo	27 957	6,5	28 128	6,6	171	0,6

⁹ Pracujący w gospodarce narodowej w Polsce w grudniu 2023 r. - Tablice, Pracujący w gospodarce narodowej w Polsce w sierpniu 2024 r. - Tablice, GUS, dostęp: 31.01.2025.

Handel; naprawa pojazdów samochodowych	59 081	13,7	58 557	13,8	-524	-0,9
Transport i gospodarka magazynowa	21 585	5,0	20 526	4,8	-1 059	-4,9
Zakwaterowanie i gastronomia	6 820	1,6	6 979	1,6	159	2,3
Informacja i komunikacja	9 673	2,2	9 565	2,2	-108	-1,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7 041	1,6	6 987	1,6	-54	-0,8
Obsługa rynku nieruchomości	4 062	0,9	4 128	1,0	66	1,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14 982	3,5	14 921	3,5	-61	-0,4
Administrowanie i działalność wspierająca	9 295	2,2	9 470	2,2	175	1,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	35 964	8,4	36 545	8,6	581	1,6
Edukacja	35 853	8,3	34 748	8,2	-1 105	-3,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	29 782	6,9	30 031	7,1	249	0,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4 608	1,1	4 675	1,1	67	1,5
Pozostała działalność usługowa	10 297	2,4	10 079	2,4	-218	-2,1

Źródło: Pracujący w gospodarce narodowej w Polsce w grudniu 2023 r.- Tablice, Pracujący w gospodarce narodowej w Polsce w sierpniu 2024 r. – Tablice, GUS, dostęp: 31.01.2025.

W ciągu ośmiu miesięcy 2024 roku w ponad połowie sekcji PKD odnotowano spadek liczby pracujących, przy czym procentowo największy nastąpił w transporcie i gospodarce magazynowej (-4,9%), edukacji (o 3,1%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (-2,7%) oraz pozostałej działalności usługowej (-2,1%). Wzrost liczby pracujących odnotowano w siedmiu sekcjach, najbardziej zaś w zakwaterowaniu i gastronomii (+2,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (+1,9%), obsłudze rynku nieruchomości oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (po +1,6%), a także działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (+1,5%). W skali kraju w analizowanym okresie liczba pracujących zmniejszyła się o 0,8%, przy czym największy spadek odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz transporcie i gospodarce magazynowej (po -2,5%), edukacji (-2,4%) i administrowaniu i działalności wspierającej (-1,6%).

W okresie styczeń–grudzień 2024 roku **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 121,8 tys. etatów i było o 1,1% niższe od zanotowanego

w poprzednim roku (w skali kraju spadło o 0,4%). W odniesieniu do 2023 roku spadek **przeciętnego zatrudnienia** odnotowano przede wszystkim w sekcjach: informacja i komunikacja (o 6,4%), zakwaterowanie i gastronomia (o 3,9%), przetwórstwo przemysłowe (o 2,6%), transport i gospodarka magazynowa (o 1,5%), budownictwo (o 1,3%). Wzrost wystąpił m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,7%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 4,7%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 1,9%)¹⁰.

W 2024 roku nastąpił spadek poziomu **bezrobocia rejestrowanego**¹¹ o 638 osób (o 2,1%), podczas gdy w 2023 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 193 osoby, tj. o 0,6% (w skali kraju spadek ten wyniósł odpowiednio: 0,3% w 2024 roku i -3,0% w 2023 roku). Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy województwa podlaskiego w końcu 2024 roku w liczbie 30,4 tys. stanowili 6,9% ludności aktywnej zawodowo (w końcu 2023 roku 7,0%). Stopa bezrobocia w województwie podlaskim była wyższa od krajowej o 1,8 p. proc. (przed rokiem o 1,9 p. proc.) (Tabela 3).

Tabela 3. Poziom bezrobocia rejestrowanego w województwie podlaskim w latach 2023-2024 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	2023	2024	wzrost/spadek w liczbach	wzrost/spadek w %
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	30992	30354	-638	-2,1
Stopa bezrobocia – Podlaskie w %	7,0	6,9	-0,1 pp.	x
Stopa bezrobocia – Polska w %	5,1	5,1	b.zm.	x

Źródło: WUP w Białymstoku, MRiPS

Niekorzystną cechą rynku pracy w Podlaskiem jest utrzymywanie się zróżnicowania terytorialnego bezrobocia. W podregionie łomżyńskim stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła w końcu grudnia 2024 roku 7,1%, tj. o 1,1 p. proc. mniej niż w podregionie suwalskim, dla którego wskaźnik ten wynosił 8,2%, oraz o 0,9 p. proc. więcej niż w podregionie białostockim (6,2%). Różnice bardziej wyraźne są w obrębie podregionu, gdzie poszczególne powiaty znacznie różnią się wielkością wskaźnika bezrobocia: 3-krotnie w podregionie łomżyńskim (powiat kolneński – stopa bezrobocia 13,9% i bielski – 4,7%) oraz 2,1-krotnie w podregionie suwalskim (powiat grajewski –

¹⁰ [Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego w grudniu 2024 r., nr 12/2024](#), Urząd Statystyczny w Białymstoku, s. 4.

¹¹ Podlaski rynek pracy Grudzień 2024, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.

11,3% i suwalski – 5,3%) i 2,2-krotnie w białostockim (powiat sokólski – 10,8% i m. Białystok – 5,0%)¹².

2.3. Grupy osób bezrobotnych będące w szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy

Osoby młode są jedną z najważniejszych grup ryzyka zatrudnieniowego. Ciągłe aktualnym czynnikiem determinującym bezrobocie wśród młodzieży jest niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, niedostateczne przygotowanie zawodowe absolwentów szkół do wykonywania pracy na danym stanowisku oraz niedostatek miejsc pracy na regionalnym rynku pracy dla osób z wyższym wykształceniem. W końcu grudnia 2024 roku w ewidencji urzędów pracy województwa podlaskiego zarejestrowanych było 7,1 tys. **osób bezrobotnych do 30 roku życia** (23,5% ogółu bezrobotnych), tj. o 0,3 tys. osób mniej niż w końcu grudnia 2023 roku (o 3,9%). Ich udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 p. proc. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 15,3 tys. młodych bezrobotnych (38,0% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,8 tys. mniej niż w ciągu 2023 roku. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 14,8 tys. osób bezrobotnych do 30 roku życia (36,2% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,7 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 8,6 tys. osób do 30 roku życia (o 0,5 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy¹³ w grupie osób młodych wyniósł 56,3%, tj. był o 1,9 p. proc. niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych (58,2%).

Trudna jest sytuacja zawodowa **osób powyżej 50 roku życia**, a więc osób pozostających jeszcze w wieku aktywności zawodowej, które są zdolne do pracy, jednak z różnych przyczyn przechodzą w okres zbyt wczesnej dezaktywizacji. Na przestrzeni 2024 roku liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 0,2 tys. (o 2,8%) do 8,1 tys., natomiast ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych spadł o 0,2 p. proc. do 26,8%. W 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 7,0 tys. osób powyżej 50 roku życia (17,5% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,3 tys. mniej niż w ciągu 2023 roku. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 7,3 tys. takich osób (17,8% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,3 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 3,4 tys. osób 50 plus (o 48 osób więcej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie bezrobotnych wyniósł 48,9% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 9,3 p. proc. (58,2%).

Ponad 1/3 zarejestrowanych bezrobotnych stanowią **osoby bez kwalifikacji zawodowych** (35,6%), które w końcu grudnia 2024 roku liczyły 10,8 tys. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 0,1 tys. (o 1,0%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się o 0,3 p. proc.

¹² Dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy: Tablica 1 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według makroregionów, regionów i podregionów, dostęp: 31.01.2025.

¹³ Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy do liczby nowo zarejestrowanych w tym samym czasie.

W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 13,7 tys. osób bez kwalifikacji zawodowych (34,2% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. mniej niż w ciągu 2023 roku. Pracę podjęło 6,5 tys. osób (o 0,2 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 47,0% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 11,2 p. proc. (58,2%).

W obraz rynku pracy województwa podlaskiego na stałe wpisało się **bezrobocie długotrwałe**. Jest to najliczniejsza kategoria bezrobotnych. W końcu grudnia 2024 roku liczba osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy (licząc łącznie w ciągu ostatnich 2 lat), ukształtowała się na poziomie 16,8 tys., a ich udział to 55,3% ogólnej liczby bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność osób długotrwałe bezrobotnych zmniejszyła się o 0,2 tys. (o 1,0%), a jej procentowy udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się o 0,6 p. proc. Z długością pozostawania bez pracy ściśle wiąże się poziom wykształcenia: im niższy, tym większe zagrożenie długotrwałym bezrobociem. W populacji długotrwałe bezrobotnych osoby z wykształceniem poniżej średniego stanowiły większy odsetek niż wśród ogółu bezrobotnych: 54,1% wobec 48,5%. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 11,8 tys. osób długotrwałe bezrobotnych (29,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,3 tys. mniej niż w ciągu 2023 roku. Jednocześnie ewidencję PUP opuściło 12,0 tys. osób długotrwałe bezrobotnych (29,4% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. mniej niż w 2023 roku. Pracę podjęło 5,5 tys. osób długotrwałe bezrobotnych (o 31 osób mniej niż rok wcześniej), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 46,1% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 12,1 p. proc. (58,2%).

Następnym, obok wieku, wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy czynnikiem mającym wpływ na sytuację na rynku pracy jest **pleć**. W województwie podlaskim wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku 15-89 lat jest niższy od wskaźnika zatrudnienia mężczyzn o 13,9 p. proc. (odpowiednio: 50,2% wobec 64,1% w III kwartale 2024 roku)¹⁴. Na przestrzeni roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych kobiet o 4,4% oraz spadek liczby bezrobotnych mężczyzn o 0,2%. W końcu grudnia 2024 roku kobiety zarejestrowane jako bezrobotne w liczbie 13,2 tys. stanowiły 43,4% ogółu, a mężczyźni w liczbie 17,2 tys. – 56,6%. Istnieją jednak kategorie bezrobotnych, w których notowana jest znaczna nadwyżka kobiet. Wśród bezrobotnych rodziców wychowujących co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia, kobiety stanowiły odpowiednio: 84,9% i 72,2%, wśród bezrobotnych cudzoziemców – 73,3%, wśród osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej – 54,5%. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 18,6 tys. kobiet i 21,6 tys. mężczyzn (odpowiednio: 46,3% i 53,7% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 1,4 tys. kobiet i 0,7 tys. mężczyzn mniej niż w 2023 roku. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 19,2 tys. kobiet i 21,6 tys. mężczyzn (odpowiednio: 47,1% i 52,9% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 1,2 tys. kobiet i 0,4 tys. mężczyzn mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło

¹⁴ [Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL \(dane kwartalne\)](#), BDL GUS dostęp: 31.01.2025.

12,0 tys. bezrobotnych kobiet i 11,4 tys. bezrobotnych mężczyzn (odpowiednio o: 493 kobiety i 85 mężczyzn mniej niż przed rokiem). Wskaźnik płynności rynku pracy wśród kobiet wyniósł 64,2% i był wyższy zarówno od wskaźnika płynności rynku pracy wśród mężczyzn o 11,2 p. proc. (53,0%), jak i wśród ogółu bezrobotnych o 6,0 p. proc. (58,2%).

Szczególnego wsparcia ze strony instytucji rynku pracy wymagają osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z różnych przyczyn, niejednokrotnie się na siebie nakładających: braku pracy, konieczności sprawowania opieki nad osobą zależną, niepełnosprawności.

W końcu grudnia 2024 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było 0,3 tys. osób **bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej**, w tym 54,5% to kobiety, 85,8% to osoby długotrwale bezrobotne, 33,0% to osoby powyżej 50 roku życia, a 18,8% to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej stanowili 0,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 30 osób (o 9,4%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych spadł o 0,1 p. proc. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 0,2 tys. osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (0,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 16 osób mniej niż w ciągu 2023 roku. Pracę podjęło 86 osób, tj. o 16 osób więcej niż przed rokiem. Wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 52,4% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 5,8 p. proc. (58,2%).

W końcu grudnia 2024 roku liczba zarejestrowanych **bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka**, wyniosła 3,7 tys. osób i stanowiły one 12,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,4 tys. osób (o 9,9%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 1,0 p. proc. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 2,2 tys. kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (5,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. osób mniej niż w ciągu 2023 roku. Pracę podjęło 1,4 tys. kobiet (o 0,1 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 63,7% (dla ogółu bezrobotnych 58,2%; ogółu kobiet 64,2%).

W końcu grudnia 2024 roku liczba zarejestrowanych **bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 3,7 tys. osób, w tym 84,9% to kobiety, 62,5% to osoby długotrwale bezrobotne, 32,0% to osoby do 30 roku życia. Bezrobotni ci stanowili 12,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,6 tys. osób (o 14,1%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych - o 1,7 p. proc. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 3,9 tys. bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (9,7% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,8 tys. mniej niż w ciągu 2023 roku. Pracę podjęło 2,6 tys. osób (o 0,3 tys. mniej niż przed rokiem),

a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 66,8% i był wyższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 8,6 p. proc. (58,2%).

Z kolei liczba zarejestrowanych w końcu grudnia 2024 roku **bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia** wyniosła 36 osób, w tym 72,2% stanowiły kobiety. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 9 osób (o 20,0%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał na poziomie z poprzedniego roku (0,1%). W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 49 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia (0,1% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 17 osób mniej niż w ciągu 2023 roku. Pracę podjęły 22 osoby (o 13 osób mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 44,9% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 13,3 p. proc. (58,2%).

W szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy znajdują się **również osoby z niepełnosprawnościami**. W ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było w końcu grudnia 2024 roku 1,8 tys. bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, tj. 5,8% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,5 tys. (o 20,7%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 1,4 p. proc. Przeważały tu, podobnie jak w latach poprzednich, osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności (70,6%), głównie w związku z upośledzeniem narządu ruchu, chorobami psychicznymi, chorobami neurologicznymi oraz chorobami narządu wzroku. Dominujące grupy to osoby w wieku 55-59 lat i 60 i więcej lat (łącznie 33,4%) oraz osoby reprezentujące niższe poziomy wykształcenia (61,1%). Z usług urzędów pracy korzystają również osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu. Jest to grupa 0,4 tys. osób w skali województwa. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 2,3 tys. osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami (5,8% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,1 tys. mniej niż w ciągu 2023 roku. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 2,8 tys. osób (7,0% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,5 tys. osób więcej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 1,1 tys. osób z niepełnosprawnościami (o 0,1 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 45,4% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 12,8 p. proc. (58,2%).

Specyfiką podlaskiego rynku pracy jest wysoki procent ludności zatrudnionej w sektorze rolnym. Ponieważ większość mieszkańców wsi posiada indywidualne gospodarstwa rolne, to faktycznie stanowiąc zbędną siłę roboczą w gospodarstwie, jedynie część z nich trafia do rejestrów bezrobotnych. W końcu grudnia 2024 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było 11,6 tys. **bezrobotnych zamieszkałych na wsi**, stanowili oni 38,2% ogółu bezrobotnych, a ich udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni roku zmniejszył się o 0,4 p. proc. W ciągu roku zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi o 0,4 tys., tj. o 3,1%, a więc większy niż liczby bezrobotnych mieszkańców miast (o 0,3 tys., tj. o 1,4%). Mieszkańcy wsi, mimo że są mniej licznie reprezentowani

w populacji podlaskich bezrobotnych, znajdują się w gorszej sytuacji na rynku pracy. Mają mniejszy dostęp do oferowanych miejsc pracy oraz do edukacji niż mieszkańcy miast. Wyraźnie różnicujące znaczenie ma poziom wykształcenia: poniżej wykształcenia średniego było 54,6% bezrobotnych mieszkańców wsi i 44,7% bezrobotnych mieszkańców miast. Osoby zamieszkałe na wsi są w większym stopniu zagrożone bezrobociem strukturalnym niż zamieszkałe w mieście: odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w tych grupach odpowiednio: 58,2% i 53,5%. W ciągu 2024 roku do urzędów pracy zgłosiło się 14,1 tys. mieszkańców wsi (35,0% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,5 tys. mniej niż w ciągu 2023 roku. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 14,4 tys. mieszkańców wsi (35,3% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,2 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 8,3 tys. osób (o 0,1 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 59,0% i był wyższy od wskaźnika dla bezrobotnych mieszkańców miast o 1,3 p. proc. (57,7%) i od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 0,8 p. proc. (58,2%) (Tabela 4).

Tabela 4. Wybrane grupy zarejestrowanych bezrobotnych w województwie podlaskim w latach 2023-2024 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	2023	%	2024	%	wzrost/ spadek w l.	wzrost / spadek w %
Bezrobotni ogółem, w tym:	3099	100,0	3035	100,0	-638	-2,1
Kobiety	1378	44,5	1318	43,4	-602	-4,4
Mężczyźni	1720	55,5	1716	56,6	-36	-0,2
zamieszkali na wsi	1196	38,6	1158	38,2	-375	-3,1
zamieszkali w miastach	1902	61,4	1876	61,8	-263	-1,4
osoby do 30 roku życia	7412	23,9	7126	23,5	-286	-3,9
w tym osoby do 25 roku życia	3827	12,3	3742	12,3	-85	-2,2
osoby powyżej 50 roku życia	8372	27,0	8141	26,8	-231	-2,8
bezrobotni długotrwale	1695	54,7	1678	55,3	-170	-1,0

Wyszczególnienie	2023	%	2024	%	wzrost/ spadek w l.	wzrost / spadek w %
osoby bez kwalifikacji zawodowych	10925	35,3	10815	35,6	-110	-1,0
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	318	1,0	288	0,9	-30	-9,4
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	4133	13,3	3723	12,3	-410	-9,9
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	4301	13,9	3693	12,2	-608	-14,1
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia	45	0,1	36	0,1	-9	-20,0
osoby z niepełnosprawnościami	2230	7,2	1769	5,8	-461	-20,7
cudzoziemcy	727	2,3	656	2,2	-71	-9,8

Źródło: Podlaski rynek pracy Grudzień 2024, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

2.4. Aktywność społeczno-zawodowa młodzieży defaworyzowanej, w tym z grupy NEET

Podlaska młodzież, podobnie jak w kraju i Unii Europejskiej, wymaga wsparcia na rynku pracy. Jak wynika z badania BAEL przeprowadzonego w III kwartale 2024 roku, w województwie podlaskim spośród 106 tys. osób młodych w wieku 15-24 lata 79 tys. było biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 27 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracowało 25 tys. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy ludności aktywnością zawodową, gdyż tylko 25,5% z nich jest aktywnych zawodowo, a pracuje 23,6%. Dla porównania, współczynnik aktywności zawodowej dla ogółu ludności w wieku 15-89 lat wyniósł 58,4%, a wskaźnik zatrudnienia 56,9%¹⁵. Zarówno współczynnik aktywności zawodowej (25,5%), jak i wskaźnik zatrudnienia osób młodych w województwie podlaskim (23,6%) osiągnęły wartości niższe niż w Polsce, odpowiednio o: 7,5 i 5,8 p. proc. (Polska: 33,0% i 29,4%). Stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lata w skali kraju wyniosła w III kw. 2024 roku 10,9% i w relacji do III kwartału 2023 roku spadła o 0,1 p. proc. (brak danych dla analizowanej grupy wiekowej na poziomie województw)¹⁶.

¹⁵ [Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL \(dane kwartalne\)](#), BDL GUS dostęp: 22.01.2025.

¹⁶ [Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo \(wyniki wstępne BAEL\) - 3 kwartał 2024 roku](#), GUS, dostęp: 31.01.2025.

Szczególna uwaga polityk rynku pracy zwrócona jest na ludzi młodych biernych zawodowo i edukacyjnie, którzy nie pracują, nie uczą się, ani nie się szkolą, tzw. NEET. Są to osoby niezainteresowane aktywnością zawodową, społeczną i edukacyjną, co wynika z wielu czynników. W 2023 roku w krajach EU27 wskaźnik NEET dla osób w wieku 15-29 lat oszacowano na poziomie 11,2%. Wartość odsetka młodzieży NEET dla Polski wyniosła 9,1% i była niższa o 2,1 p. proc. niż wskaźnik europejski, zaś w województwie podlaskim odsetek ten wyniósł 7,2%, tj. o 1,9 p. proc. mniej niż w Polsce i o 4,0 p. proc. mniej niż w krajach EU27. W porównaniu do roku poprzedniego, w 2023 roku odnotowano spadek wartości wskaźnika NEET dla Podlaskiego o 2,4 p. proc. (2022 rok: 9,6%), Polski o 1,6 p. proc. (2022 rok: 10,7%), a w krajach EU27 - o 0,5 p. proc. (2022 rok: 11,7%)¹⁷.

2.5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej będące w dyspozycji powiatowych urzędów pracy

W okresie styczeń-grudzień 2024 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy **17,7 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej** i było to o 0,3 tys. (o 1,8%) mniej niż w poprzednim roku. Liczba ofert zatrudnienia niesubsydiowanego zmniejszyła się o 0,4 tys., do poziomu 12,1 tys. (o 3,4%), natomiast liczba ofert pracy subsydiowanej wzrosła o 0,1 tys. do 5,6 tys. (o 1,7%). Spośród ogółu propozycji pracy było 14,6 tys. miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta zmniejszyła się o 0,5 tys. (o 3,3%). Miejsc aktywizacji zawodowej było natomiast 3,2 tys. (o 0,2 tys., tj. o 5,2% więcej) i w większości dotyczyły ofert stażu (2,9 tys.) oraz ofert pracy społecznie użytecznej (0,2 tys.).

Najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy z branży przetwórstwa przemysłowego, administracji publicznej i obrony narodowej, obowiązkowych zabezpieczeń społecznych, handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, budownictwa oraz działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (łącznie 11,2 tys. miejsc pracy; 61,3% ogółu ofert zgłaszanych do PUP). Wśród najczęściej poszukiwanych zawodów należy wymienić profesje związane z: rolnictwem (pomocniczy robotnicy polowi), przetwórstwem przemysłowym (pracownicy produkcji, robotnicy gospodarczy, pakowacze ręczni, spawacze), przetwórstwem spożywczym (ubojowi, pomocnicy mleczarscy), handlem i obsługą biurową (sprzedawcy, pracownicy biurowi, pozostali pracownicy obsługi biurowej), gastronomią (pomoce kuchenne, kucharze), budownictwem (robotnicy budowlani), transportem i gospodarką magazynową (magazynierzy, kierowcy samochodów ciężarowych) oraz usługami (pracownik utrzymania czystości), a także ze służbami mundurowymi (policjanci służby prewencji, pozostali policjanci).

2.6. Aktywne polityki rynku pracy

W 2024 roku odnotowano **zmniejszony ruch bezrobotnych**. Do urzędów pracy zgłosiło się 40,2 tys. bezrobotnych. W porównaniu do roku poprzedniego liczba nowo

¹⁷ [Osoby młode niepracujące, nieuczące się i niedokształcające się \(NEET\) EUROSTAT](#), dostęp: 31.01.2025.

rejestrujących się bezrobotnych zmniejszyła się o 2,1 tys. (o 4,9%). Po raz pierwszy zgłosiło się 8,5 tys. osób (21,2% ogółu nowo rejestrujących się) i było to mniej niż przed rokiem o 0,2 tys. osób. W analizowanym okresie z ewidencji PUP wyrejestrowano 40,9 tys. osób bezrobotnych, czyli mniej niż w poprzednim roku o 1,6 tys. osób (o 3,8%). Główne przyczyny odpływów z rejestrów urzędów pracy to podjęcia pracy (57,3% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (16,6% odpływów).

W ciągu 2024 roku **pracę podjęło 23,4 tys. osób bezrobotnych**, z tego 18,4% pracę subsydiowaną, a 81,6% niesubsydiowaną. Liczba podjęć pracy zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 0,6 tys. osób, tj. o 2,4%. Spadek dotyczył liczby podjęć pracy niesubsydiowanej (o 0,6 tys. osób, tj. o 3,1%), wzrosła natomiast nieznacznie liczba podjęć pracy subsydiowanej (o 28 osób, tj. o 0,7%). W ramach pracy subsydiowanej pracę podjęło 4,3 tys. osób bezrobotnych, w tym do prac interwencyjnych skierowano 1,3 tys. osób, do robót publicznych – 1,0 tys., 0,9 tys. otrzymało środki na działalność gospodarczą, 0,5 tys. podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, a 0,3 tys. - pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie. Pozostałe aktywne formy (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne) objęły w 2024 roku łącznie 3,9 tys. osób bezrobotnych, czyli 9,5% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP i było to o 0,1 tys. (o 3,6%) więcej niż w roku poprzednim.

Łącznie w 2024 roku **podstawowymi formami aktywizacji zawodowej bezrobotnych objęto 8,2 tys. osób**, tj. o 0,2 tys. więcej (o 2,0%) niż w 2023 roku. Osoby te stanowiły 20,1% ogółu wyrejestrowanych w tym okresie bezrobotnych (w roku poprzednim: 18,9%).

W 2024 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu z Funduszu Pracy¹⁸ wydatkowano 133 939,3 tys. zł. (w 2023 roku 125 712,1 tys. zł.).

2.7. Przedsiębiorczość

W 2024 roku w województwie podlaskim liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej wyniosła 8,7 tys. i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 9,0 tys. podmiotów, tj. o 9,6%. Według danych REGON w końcu grudnia 2024 roku zarejestrowanych było 123,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne), tj. o 3,0 tys. więcej niż w końcu 2023 roku (o 2,5%). Najwięcej podmiotów prowadziło działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 19,5%, budownictwo – 16,0%, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 9,4%, pozostała działalność usługowa – 8,1%, opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 7,4% oraz przetwórstwo przemysłowe – 7,2%. Rozmieszczenie terytorialne podmiotów gospodarczych działających na terenie województwa podlaskiego jest nierównomierne: 46,6% wszystkich podmiotów prowadziło działalność w 3 największych miastach

¹⁸ Sprawozdanie MRiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za 2024 rok, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

województwa: Białymstoku, Łomży i Suwałkach, kolejnych 15,1% w powiecie białostockim¹⁹.

W województwie podlaskim na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 1814,0 podmiotów gospodarczych, a więc znacznie poniżej średniej krajowej wynoszącej 2342,5 (2023)²⁰.

2.8. Edukacja

W roku szkolnym 2023/2024 w szkołach ponadpodstawowych województwa podlaskiego kształciło się 52,6 tys. uczniów, najwięcej w: liceach ogólnokształcących – 24,6 tys., technikach – 22,3 tys. oraz 4,9 tys. w szkołach branżowych I i II stopnia. Liczba uczniów kształcących się na poziomie ponadpodstawowym zwiększyła się o 3,7 tys. osób (o 7,5%). W porównaniu do poprzedniego roku wzrosła liczba uczniów kształcących się we wszystkich typach szkół ponadpodstawowych, najbardziej zaś w szkołach branżowych II stopnia (o 30,6%) oraz I stopnia (o 11,8%), liceach ogólnokształcących (o 8,4%) i technikach (o 5,7%). W roku szkolnym 2023/2024 szkolnictwo policealne objęło 7,6 tys. słuchaczy (o 11,6% więcej niż w poprzednim okresie)²¹.

W roku akademickim 2023/2024 zmniejszyła się liczba studentów szkół wyższych. Na terenie województwa podlaskiego siedzibę miało 13 wyższych uczelni: 5 publicznych i 8 niepublicznych. W szkołach wyższych kształciło się łącznie 28,5 tys. studentów, tj. o 0,3% mniej niż przed rokiem. Spośród podlaskich studentów najwięcej, bo 27,0%, kształciło się na Uniwersytecie w Białymstoku (7,7 tys. osób), zaś na Politechnice Białostockiej kształciło się 23,9% ogółu studentów (6,8 tys. osób). Spośród uczelni niepublicznych największą liczbę słuchaczy odnotowano w Akademii Podlaskiej – Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, gdzie wiedzę zdobywało 1,2 tys. osób, tj. 4,1% ogółu osób studiujących na podlaskich uczelniach. W roku akademickim 2022/2023 podlaskie uczelnie wyższe ukończyło 7,4 tys. absolwentów, tj. o 0,4 tys. (o 6,0%) więcej niż w poprzednim roku. Najwięcej absolwentów ukończyło Uniwersytet w Białymstoku (2,2 tys.) oraz Politechnikę Białostocką (1,6 tys.)²².

Edukacja dorosłych jest istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Zgodnie z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), w 2023 roku w województwie podlaskim 11,1% osób dorosłych w wieku 25-64 lata deklarowało uczestnictwo w edukacji, obejmującej uczenie się formalne (szkoła i studia wyższe), jak również kształcenie pozaformalne (np. kursy)

¹⁹ [Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON grudzień 2024](#), GUS [22.01.2025]

²⁰ [Podmioty gospodarki narodowej, przekształcenia własnościowe i strukturalne: Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym](#) BDL GUS, dostęp: 31.01.2025.

²¹ [Edukacja i wychowanie w województwie podlaskim w roku szkolnym 2023/2024. Informacje sygnałowe](#), Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok, s. 3 i nast. dostęp: 31.01.2025.

²² Tamże, s. 8

(2022 rok – 7,9%). Wskaźnik wojewódzki był wyższy niż w skali kraju o 2,4 p. proc. (Polska: 8,7%; wzrost o 0,9 p. proc. w porównaniu do 2022 roku)²³.

2.9. Zapotrzebowanie na zawody

Według prognozy na 2025 rok, stanowiącej dziesiątą edycję badania pn. „Barometr Zawodów”²⁴, na regionalnym rynku pracy zdecydowaną większość będą stanowić zawody zrównoważone (92,7%; o 0,5 p. proc. więcej niż przed rokiem). Z kolei pierwszy raz, od kiedy realizowane jest badanie, w skali województwa nie pojawia się ani jedna grupa zawodów nadwyżkowych, tj. takich, w których liczba miejsc pracy jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych wakatem.

W wielu branżach gospodarki województwa podlaskiego nadal notowany będzie deficyt pracowników. Prognoza na 2025 rok wykazuje, że zawody deficytowe stanowić będą 7,3% (12 grup). W ujęciu lokalnym najmniejsza liczba zawodów deficytowych wystąpi w powiatach: augustowskim, łomżyńskim (powiat ziemski i grodzki łącznie) i grajewskim (odpowiednio: 4, 7 i 9), a najwięcej w powiatach: siemiatyckim i sokólskim (odpowiednio: 47 i 43). Trudności z pozyskaniem pracowników będą notowane w branży medyczno–opiekuńczej (deficyt obejmie lekarzy, pielęgniarki i położne, psychologów i psychoterapeutów) oraz edukacyjnej, gdzie zabraknie nauczycieli praktycznej nauki zawodu, nauczycieli przedmiotów zawodowych, nauczycieli szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych oraz nauczycieli przedszkoli. W branży elektryczno-energetycznej poszukiwani będą elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, w branży TSL (transport, spedycja, logistyka) – kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, w branży produkcyjno-przetwórczej – spawacze. Niedobór kadr wystąpi ponadto w branży budowlanej i obejmie przede wszystkim deficyt operatorów i mechaników sprzętu do robót ziemnych. Braki kadr wystąpią również wśród pracowników służb mundurowych.

W 2025 roku wśród najczęściej wskazywanych przez ekspertów przyczyn występowania zawodów deficytowych można zaliczyć:

1. brak wystarczającej liczby kandydatów do pracy, m.in. z powodu: zmian demograficznych, niskiej zastępowalności pokoleniowej i braku absolwentów w niektórych zawodach i w branżach, rozwoju danej branży i planowanych inwestycji infrastrukturalnych generujących zapotrzebowanie na pracowników, powstawania nowych oraz rozbudowy istniejących jednostek wojskowych i więziennictwa, nabywania praw emerytalnych przez część funkcjonariuszy i przeprowadzania naborów do służb mundurowych, zwiększonego zapotrzebowania na usługi psychologiczne m.in. w oświacie, a także wzrostu liczby uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi;

²³ [Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL \(dane średnioroczne\)](#), BDL, GUS dostęp: 31.01.2025.

²⁴ Barometr Zawodów 2025. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, opracowanie WUP w Białymstoku, WUP w Krakowie, WUP w Białymstoku, Kraków 2024, s. 21 i nast. oraz baza danych pobrana z serwisu [barometrzawodow.pl](#).

2. niespełnianie przez kandydatów wymagań pracodawców m. in ze względu na brak lub utratę wymaganych kwalifikacji/uprawnień oraz brak doświadczenia zawodowego i umiejętności;
3. kandydatom nie odpowiadają warunki pracy, tj. niskie wynagrodzenia, nieatrakcyjny czas pracy wynikający z jej specyfiki (np. praca zmianowa, w weekendy, w godzinach nadliczbowych, praca w delegacji), charakter pracy – obciążający fizycznie i/lub psychicznie.

Z niedoborem zasobów pracy związane są takie zjawiska jak: rotacja pracowników, wynikająca z niesatysfakcjonującej jakości oferowanych miejsc pracy, poziomu wynagrodzeń oraz sezonowości prac; samozatrudnienie; zatrudnianie cudzoziemców ze względu na brak możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rekrutację lokalnych zasobów pracy oraz w związku z ułatwieniami podejmowania pracy przez obywateli Ukrainy, a także zapełnianie luk kadrowych osobami w wieku emerytalnym oraz szara strefa.

W województwie podlaskim w 2025 roku, pierwszy raz od początku realizacji badania Barometr zawodów, w żadnym zawodzie nie powinny pojawić się nadwyżki kadrowe w skali regionu. Jednakże mając na uwadze specyfikę lokalnych rynków pracy w regionie należy wskazać, że liczba zawodów nadwyżkowych jest zróżnicowana: od zera w powiecie bielskim, hajnowskim, łomżyńskim (powiat ziemski i grodzki łącznie), siemiatyckim i suwalskim (powiat ziemski i grodzki łącznie) do 9 w powiecie kolneńskim.

W poszczególnych prognozach powiatowych na 2025 rok wskazywano lokalnie różnorodne profesje nadwyżkowe, takie jak: ekonomiści; rolnicy i hodowcy; technicy mechanicy; technicy informatycy; mechanicy pojazdów samochodowych; fryzjerzy; kosmetyczki; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; pracownicy poczty; pracownicy obsługi ruchu szynowego; maszyniści; krawcy i pracownicy produkcji odzieży; operatorzy maszyn włókienniczych; ślusarze; operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych; pracownicy biur podróży i obsługi turystycznej; operatorzy obrabiarek skrawających; specjaliści technologii żywności i żywienia; piekarze; pracownicy przetwórstwa spożywczego; szefowie kuchni; kucharze; personel sprzątający.

Nadmiar zasobów pracy w omawianych wyżej grupach zawodów wynika w dużej mierze z nadwyżki edukacyjnej na poziomie szkół kształcenia średniego zawodowego i branżowego występującej w większości grup zawodów o nadmiarze poszukujących pracy; restrukturyzacji przedsiębiorstw, zwolnień pracowników; niechęci do podejmowania pracy w trudnych warunkach, pracy w godzinach nocnych; długotrwałego bezrobocia zasobów pracy, nadwyżki osób w wieku przedemerytalnym, braku zainteresowania podjęciem pracy w zawodzie lub jakiegokolwiek pracy; dużą liczbą zainteresowanych pracą w zawodzie, przewyższająca podaż miejsc pracy; oczekiwania na przejęcie gospodarstwa rolnego oraz szarej strefy.

2.10. Zatrudnianie cudzoziemców²⁵

W 2024 roku sytuacja cudzoziemców, a zwłaszcza obywateli Ukrainy pochodzących z terenów Ukrainy objętych konfliktem zbrojnym, była ustabilizowana. Dzięki przepisom prawnym regulującym funkcjonowanie obywateli Ukrainy na polskim rynku pracy²⁶ mogli oni pracować w Polsce bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy, a jedynie na podstawie powiadomień składanych przez pracodawców do urzędów pracy. Jednocześnie obserwuje się wyraźny spadek cudzoziemców, również obywateli Ukrainy, podejmujących pracę w województwie podlaskim. W 2024 roku do podlaskich powiatowych urzędów pracy wpłynęło 10,0 tys. takich powiadomień i było to o 3,9 tys., tj. o 28,0% mniej niż w poprzednim roku. Powiadomienia dotyczyły podejmowania pracy przez Ukraińców głównie w rolnictwie, produkcji artykułów spożywczych, gastronomii, transporcie i gospodarce magazynowej, produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz budownictwie.

Przepisy zawarte w specustawie dają również możliwość obywatelom Ukrainy skorzystania z usług i instrumentów rynku pracy takich jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz szkolenia. W 2024 roku w województwie podlaskim w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne zarejestrowało się 0,8 tys. obywateli Ukrainy, przy czym 79,7% to kobiety, wyrejestrowało również 0,8 tys., w tym pracę podjęło 0,4 tys.

W 2024 roku w województwie podlaskim w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 16,7 tys. oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, wśród których obywatele Ukrainy stanowili jedynie 11,3%, natomiast zdecydowana większość to obywatele Białorusi (74,3% oświadczeń). Najwięcej oświadczeń zarejestrowano w PUP w Białymstoku, Sejnach, Suwałkach i Zambrowie. W 2024 roku dominowały oświadczenia pracodawców działających w transporcie (42,6% oświadczeń), przemyśle (23,2%) i budownictwie (19,8%). Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom spadła w stosunku do roku poprzedniego o 6,1 tys. (o 26,6%). Z kolei zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemców miały w 2024 roku marginalne znaczenie - do powiatowych urzędów pracy województwa podlaskiego wpłynęło 0,2 tys. wniosków o wydanie takich zezwoleń, głównie do PUP w Sokółce i niemal wszystkie dotyczyły pracy sezonowej w sektorze rolnym.

W województwie podlaskim pracę podejmowali również obywatele innych krajów. W 2024 roku Podlaski Urząd Wojewódzki wydał cudzoziemcom 13,2 tys. zezwoleń na wykonywanie pracy na terytorium RP (o 10,3 tys.; o 43,9% mniej niż w roku poprzednim), w tym najwięcej: obywatelom Filipin – 2,3 tys., Indonezji – 1,7 tys., Uzbekistanu i Turcji – po 1,3 tys., Nepalu – 1,1 tys., Kolumbia – 1,0 tys., Zimbabwe – 0,6 tys. oraz Bangladeszu i Indii – po 0,5 tys. zezwoleń. Cudzoziemcy

²⁵ Na podstawie danych [Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR](#), dostęp: 05.02.2025.

²⁶ art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583)

w zdecydowanej większości ubiegali się o zezwolenie na pracę na stanowiskach robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych w przemyśle, budownictwie i transporcie.

W ramach wyżej wymienionych form, tj. na podstawie powiadomień pracodawców o zatrudnieniu obywatela Ukrainy i podjęć pracy przez zarejestrowanych bezrobotnych Ukraińców, a także oświadczeń i zezwoleń na pracę sezonową i zezwoleń na pracę na terytorium RP wydawanych przez Wojewodę, łącznie w województwie podlaskim w 2024 roku zatrudnienie podjęło 12,4 tys. obywateli Ukrainy (w 2023 roku 17,4 tys.)²⁷.

Łączna liczba cudzoziemców podejmujących pracę w Podlaskiem wyniosła w 2024 roku 40,7 tys. osób (rok wcześniej 61,1 tys.).

2.11. Podsumowanie

2024 rok to okres dalszej stabilizacji sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim. Na przestrzeni 2024 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 0,6 tys. osób (o 2,1%) do 30,4 tys., a wartość stopy bezrobocia rejestrowanego o 0,1 punktu do 6,9%. W skali w kraju poziom bezrobocia zmniejszył się o 0,1%, a wartość stopy bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku (5,1%). Spadek poziomu bezrobocia odnotowano we wszystkich priorytetowych kategoriach bezrobotnych, procentowo zaś największy wśród osób z niepełnosprawnościami (o 20,7%), osób posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia (o 20,0%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 14,1%), następnie wśród kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 9,9%), cudzoziemców (o 9,8%) oraz osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 9,4%).

Zgodnie z wynikami BAEL w okresie III kw. 2023- III kw. 2024 spadła aktywność ekonomiczna mieszkańców województwa w wieku 15-89 lat, a w ślad za tym pogorszyły się wskaźniki tej aktywności: wartość współczynnika aktywności zawodowej ludności spadła o 0,2 p. proc. do 58,4%, a wskaźnika zatrudnienia ludności w wieku 15-89 lat - o 0,4 p. proc. do 56,9%. Ponadto, zwiększyła się wartość stopy bezrobocia - o 0,2 p. proc. do 2,3%, a także wzrosła liczba biernych zawodowo – o 0,5%. Jednocześnie jednak poprawił się odsetek pracujących w wieku 20-64 lata – zwiększył się o 0,2 p. proc. do 78,8%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw za okres I-XII 2024 roku ukształtowało się na poziomie o 1,1% niższym od notowanego w roku poprzedzającym (121,8 tys. etatów).

Zatrudnienie zmniejszyły firmy z sekcji: informacja i komunikacja, zakwaterowanie i gastronomia, przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa i budownictwo. Wzrost wystąpił m.in. w administrowaniu i działalności

²⁷ Na podstawie danych Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR, dostęp: 31.01.2025.

wspierającej, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz obsłudze rynku nieruchomości.

W 2024 roku nastąpił dalszy wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON – o 2,5% (do 123,8 tys.), przy czym liczba podmiotów nowo zarejestrowanych spadła o 9,6% (do 8,7 tys.).

Zmniejszyła się liczba ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy, aczkolwiek spadek ten był mniejszy niż obserwowany rok wcześniej. W ciągu 2024 roku pracodawcy zgłosili do PUP 17,7 tys. ofert pracy, tj. o 0,3 tys. mniej niż rok wcześniej. Liczba ofert pracy niesubsydiowanej spadła o 3,4% do poziomu 12,1 tys., natomiast powiatowe urzędy pracy zaoferowały większą o 1,7% liczbę ofert pracy subsydiowanej (5,6 tys.).

Mimo spadku liczby nowo rejestrujących się bezrobotnych zwiększyła się liczba osób bezrobotnych objętych podstawowymi formami aktywizacji zawodowej. W 2024 roku było to 8,2 tys. bezrobotnych, tj. o 0,2 tys. więcej (o 2,0%) niż w 2023 roku. Kwota wydatkowana z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu zwiększyła się do 133 939,3 tys. zł, tj. o 8227,2 tys. zł (o 6,5%).

Nastąpił spadek liczby cudzoziemców podejmujących pracę w regionie, w tym obywateli Ukrainy. W 2024 roku w województwie podlaskim w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 16,7 tys. oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom (w tym 1,9 tys. Ukraińcom), tj. o 6,1 tys. (o 26,6%) mniej niż przed rokiem. Na podstawie powiadomień pracodawców o zatrudnieniu obywatela Ukrainy pracę podjęło 10,0 tys., a dodatkowe 0,4 tys. to podjęcia pracy przez cudzoziemców zarejestrowanych jako bezrobotni. Z kolei Podlaski Urząd Wojewódzki wydał 13,2 tys. zezwoleń na wykonywanie pracy na terytorium RP przez cudzoziemców (w tym 58 obywateli Ukrainy), tj. o 10,3 tys. mniej (o 43,9%) niż w roku poprzednim. W 2024 roku łączna liczba cudzoziemców podejmujących pracę w województwie podlaskim wyniosła 40,7 tys. osób, w tym 12,4 tys. osób to obywatele Ukrainy (rok wcześniej: 61,1 tys. cudzoziemców, w tym 17,4 tys. obywateli Ukrainy). Ponadto, 0,8 tys. bezrobotnych obywateli Ukrainy zarejestrowało się w powiatowych urzędach pracy i skorzystało z różnych form wsparcia na rynku pracy.

3. Cele regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w 2025 roku.

Kierując się wnioskami z analizy celów i kierunków działań wynikających z regionalnych dokumentów strategicznych i programowych, Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026 a także uwzględniając sytuację na wojewódzkim oraz lokalnych rynkach pracy, w RPD/2025 przyjęto następujące cele i kierunki działań służące rozwojowi zasobów ludzkich w regionie.

Celem głównym regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2025 r. pozostaje cel: **wzrost zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata.**

Z uwagi na aktualność wyzwań rozwojowych i potrzeb regionalnego rynku pracy cele szczegółowe i kierunki działań polityki zatrudnienia w województwie podlaskim w 2025 r. są kontynuowane z roku ubiegłego.

Rozwój przedsiębiorczości w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 jest jednym z wyzwań służącym poprawie jakości życia mieszkańców. W związku z tym w celach szczegółowych RPD/2025 kontynuowane jest wspieranie przedsiębiorczości zwłaszcza rozwijanej lokalnie oraz wspieranie samozatrudnienia, rozwoju podmiotów gospodarczych oraz rozwijanie kompetencji w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych. Kontynuowane są też działania polegające na wsparciu przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian i reagowaniu na potrzeby pracowników w zakresie utrzymania przez nich zatrudnienia.

W obszarze rozwoju kapitału ludzkiego wyzwaniem rozwojowym regionu pozostaje niedostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki, niedostosowanie kształcenia branżowego do potrzeb rynku pracy oraz niski udział mieszkańców w kształceniu ustawicznym. Ponadto na sytuację na rynku pracy wpływa narastający problem deficytu pracowników w kluczowych dla rozwoju województwa branżach oraz niedostosowanie kwalifikacji i kompetencji zasobów pracy do oczekiwań pracodawców związanych z rozwojem nowych technologii i procesów produkcyjnych. Dlatego kontynuacji wymagają działania skoncentrowane na wspieraniu kształcenia ustawicznego mieszkańców w tym jego promowaniu wśród mieszkańców oraz podejmowaniu działań na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego mających na celu dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki.

W 2025 r. w woj. podlaskim w dalszym ciągu potrzebne są działania mogące przyczynić się do wzrostu aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców regionu zwłaszcza osób o utrudnionym dostępie do pracy. Na rynku pracy problemem jest utrzymywanie się grupy potencjalnie niewykorzystanych zasobów pracy, długotrwale bezrobotnych oraz osób w wieku przedemerytalnym, trudnych do ponownej aktywizacji i włączenia do rynku pracy ze względu na dezaktualizację kwalifikacji i kompetencji oraz niewielkie zainteresowanie podjęciem pracy. Wsparcia na rynku pracy wymagają nadal osoby młode w tym z grupy NEET w zakresie poprawy dostępu do zatrudnienia, działań aktywizujących i dobrej jakości zatrudnienia. Niezbędne też są inicjatywy służące włączeniu społecznemu i zawodowemu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwijania wymaga ekonomia społeczna w odpowiedzi na zjawisko wykluczenia społecznego i wynikające z tego problemy w funkcjonowaniu osób i rodzin.

Założono kontynuowanie działań związanych z rozwijaniem kompetencji pracowników instytucji rynku pracy oraz rozwijaniem systemu informacji o rynku pracy i zapewnieniem efektywnej obsługi realizowanych zadań, ponieważ sprawnie

funkcjonujący rynek pracy wymaga skutecznej obsługi zadań związanych z regionalną polityką zatrudnienia.

Cele szczegółowe i kierunki działań polityki zatrudnienia w 2025 roku w województwie podlaskim przedstawia tabela poniżej.

Tabela. 5 Cele szczegółowe i kierunki działań regionalnej polityki zatrudnienia w 2025 r.

Cel szczegółowy	Kierunki działań
<p>Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym poprzez kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Cel: Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w szczególności na poziomie lokalnym oraz pobudzanie i rozwijanie potencjału osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej. 2. Wsparcie dostosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian. Cel: Rozwój firm w odniesieniu do zmian społeczno-gospodarczych w regionie. 3. Wsparcie pracodawców w rekrutacji pracowników na wolne stanowiska pracy, w tym w rekrutacji cudzoziemców. Cel: Pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich pracowników. 4. Stwarzanie pracownikom warunków do utrzymania aktywności zawodowej. Cel: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej pracowników zagrożonych opuszczeniem rynku pracy.
<p>Dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie kształcenia ustawicznego mieszkańców w odniesieniu do potrzeb gospodarki regionu oraz promocja kształcenia ustawicznego w regionie. Cel: Zwiększenie skłonności mieszkańców do kształcenia ustawicznego oraz wsparcie w zdobywaniu nowych kompetencji i kwalifikacji dopasowanych do potrzeb regionalnego rynku pracy. 2. Wsparcie na rzecz dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy. Cel: Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego ukierunkowanego na potrzeby regionalnego rynku pracy.

Cel szczegółowy	Kierunki działań
<p>Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, w tym osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób poszukujących pracy. Cel: Zwiększenie aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy, w szczególności kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób w wieku 18-29 lat, osób w wieku 50 plus, osób z niepełnosprawnościami, osób opiekujących się osobami zależnymi. 2. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób młodych w wieku 15-29 lat, w tym z grupy NEET. Cel: Poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych w wieku 15-29 lat. 3. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo. Cel: Poprawa sytuacji osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz biernych zawodowo. 4. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej. Cel: Rozwój sektora ekonomii społecznej i powstawanie nowych miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej. 5. Wsparcie integracji obywateli państw trzecich. Cel: Integracja obywateli państw trzecich ułatwiająca ich funkcjonowanie w społeczeństwie.
<p>Doskonalenie jakości obsługi rynku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy. Cel: poprawa jakości i dostępu do informacji o rynku pracy oraz zwiększenie dopasowania oferty usług do wymagań rynku pracy. 2. Rozwój kompetencji pracowników instytucji rynku pracy. Cel: Wzrost kompetencji pracowników instytucji rynku pracy w zakresie świadczonych usług.

RPD/2025 ma charakter operacyjny i w dokumencie uwzględnione są kierunki działań i działania wdrażane lub możliwe do wdrożenia w regionie na podstawie funkcjonujących strategii i programów, głównie Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

3.1 Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2025 r. na podlaskim rynku pracy

Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia na podlaskim rynku pracy w 2025 r. są to w szczególności:

- osoby młode, tj. osoby do 30 roku życia,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni rodzice powracający na rynek pracy, w tym osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby z niskimi kwalifikacjami,
- pracodawcy i ich pracownicy, w tym pracownicy zagrożeni utratą pracy,
- osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym,
- uczniowie objęci kształceniem zawodowym i nauczyciele szkół/placówek kształcenia zawodowego.

4. Działania na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2025 r.

4.1 Cel szczegółowy 1. Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian

Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym poprzez kształtowanie postaw przedsiębiorczych.

Zadanie 1.1 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w szczególności na poziomie lokalnym oraz pobudzanie i rozwijanie potencjału osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej.

Cel: Zwiększenie możliwości do samozatrudnienia osób pozostających bez pracy

Planowane działania:

- Przyznanie i wypłata jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundowanie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących podjęcia działalności gospodarczej finansowanej przez powiatowe urzędy pracy;
- Spotkanie informacyjne w okresie II kw. 2025 r. w siedzibie PUP w Białymstoku, dotyczące możliwości ubiegania się o środki publiczne na podjęcie działalności gospodarczej przez osobę z niepełnosprawnością;
- Grupowa informacja zawodowa dla osób zgłaszających zamiar rozpoczęcia działalności gospodarczej – spotkanie organizowane przez PUP Mońki;
- Organizacja zajęć warsztatowych dla osób zgłaszających zamiar rozpoczęcia działalności gospodarczej w trakcie których przedstawione zostaną elementy istotne przy podejmowaniu decyzji o samozatrudnieniu (m.in. procedury rejestracyjne działalności gospodarczej, wnioski, regulamin ubiegania się

o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej) przez PUP w Białymstoku oraz PUP w Mońkach.

Beneficjenci: osoby bezrobotne zainteresowane podjęciem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób, które otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej – 151
- Liczba zorganizowanych zajęć warsztatowych – 2
- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych – 2
- Liczba osób uczestniczących w warsztatach – 30

Zadanie 1.2 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Białymstoku

Cel: Promowanie postaw przedsiębiorczych i wspieranie podejmowania indywidualnej działalności gospodarczej.

Planowane działania:

- Organizacja warsztatów i spotkań nt. zakładania działalności gospodarczej;
- Organizowanie przedsięwzięć własnych oraz przy współudziale innych instytucji, takich jak Ogólnopolski Tydzień Kariery, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości.

Beneficjenci – osoby bezrobotne, poszukujące pracy, studenci, absolwenci, osoby powyżej 18 roku życia

Przewidywane rezultaty:

- Liczba warsztatów i spotkań nt. zakładania działalności gospodarczej – 6
- Liczba zorganizowanych przedsięwzięć własnych – 2

Działanie 2. Wsparcie dostosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian.

Zadanie 2.1 Realizacja projektu pt. „Podmiotowy System Finansowania – realizacja usług rozwojowych w województwie podlaskim” w ramach Działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FEdP 2021-2027

Cel: Wsparcie dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności pracodawców.

Planowane działania:

- Realizacja przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku projektu pt. „Podmiotowy System Finansowania – realizacja usług rozwojowych w województwie podlaskim” w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2029 r. Projekt umożliwi przedsiębiorcom oraz pracodawcom niebędącym przedsiębiorstwami skorzystanie z możliwości dofinansowania części kosztów poniesionych na

kształcenie personelu, w oparciu o założenia Podmiotowego Systemu Finansowania i przy wykorzystaniu wyłącznie Bazy Usług Rozwojowych. W ramach projektu wypłacane będą środki finansowe niezbędne dla pokrycia wydatków poniesionych przez przedsiębiorców i pracodawców na finansowanie usług rozwojowych.

Beneficjenci: przedsiębiorcy, pracodawcy oraz ich pracownicy, w tym kadra zarządzająca z woj. podlaskiego

Przewidywane efekty (2024-2029):

- Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi – 704
- Liczba dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi – 12
- Liczba podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługami rozwojowymi – 64
- Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi – 4220
- Liczba pracowników dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi – 1507
- Liczba pracowników pracodawców niebędących przedsiębiorstwami – 1507
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 6782

Zadanie 2.2. Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego w woj. podlaskim

Cel: Podniesienie kwalifikacji i kompetencji pracowników i pracodawców w woj. podlaskim

Planowanie działania:

- a) Realizowane przez powiatowe urzędy pracy: finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy z przeznaczeniem na:
 - określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;
 - kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;
 - egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
 - badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
 - ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.
- b) Realizowane przez WUP: podział środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez MRPiPS, promocja KFS, konkurs dla pracodawców. Na 2025 r. decyzją MRPiPS województwo podlaskie otrzymało kwotę **9.459,0 tys. zł** dla

samorządów powiatów województwa podlaskiego na działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy, na priorytety z limitu podstawowego tzw. „pula Ministra ds. pracy”.

Beneficjenci: pracodawcy i pracownicy z woj. podlaskiego;

Przewidywane efekty:

- Liczba osób pracujących, które skorzystają ze wsparcia w ramach dofinansowania kształcenia ustawicznego – 4500

Działanie 3. Wsparcie pracodawców w rekrutacji pracowników na wolne stanowiska pracy, w tym w rekrutacji cudzoziemców.

Zadanie 3.1 Pomoc pracodawcom w rekrutacji pracowników na wolne stanowiska pracy.

Cel: Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników.

Planowane działania:

Realizacja zadania przez powiatowe urzędy pracy będzie polegała m.in. na:

- pomocy pracodawcom w sporządzeniu opisu stanowiska pracy, w tym określeniu potrzeb, wymagań, zakresu obowiązków w ofercie pracy, w celu ustalenia jakiego rodzaju określone zadania przypisane do danego stanowiska może wykonywać osoba bezrobotna,
- organizowaniu Giełd Pracy – uczestnictwo wspólnie z pracodawcą w rekrutacji,
- przeprowadzeniu kwestionariusza zainteresowań zawodowych,
- organizacji spotkań pracodawcy z kandydatami spełniającymi kryteria określone w ofercie pracy,
- udzielanie wsparcia pracodawcom i jego pracownikom w indywidualnym rozwoju zawodowym;

Beneficjenci: pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy.

Przewidywane efekty²⁸:

- Liczba przeprowadzonych rekrutacji na rzecz pracodawców, w tym zorganizowanych Giełd Pracy, spotkań rekrutacyjnych – 155
- Liczba pracodawców, którym udzielono wsparcia w rekrutacji pracowników – 2006
- Liczba wizyt u pracodawców – 600 (PUP Sokółka)

Zadanie 3.2 Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym wsparcie reemigrantów

Cel: Wspieranie mobilności osób bezrobotnych i poszukujących pracy na rynku pracy za granicą i w Polsce (reemigranci).

Planowane działania:

²⁸ Dane szacunkowe na podstawie kart zadań z 12 PUP; zadania są realizowane zgodnie z zapotrzebowaniem pracodawców

- Informowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy, sytuacji na polskim i europejskim rynku pracy oraz prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy dla pracodawców z kraju i z zagranicy;
- Realizowanie projektu dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu VII: Fundusze na rzecz zatrudnienia i kształcenia osób dorosłych, Działanie 7.5 Wspieranie zatrudnienia w regionie – projekty podmiotów innych niż PUP, Typ projektu: Wsparcie publicznych służb zatrudnienia w świadczeniu usług w ramach sieci EURES realizowane w projekcie WUP pn. „Wsparcie PSZ województwa podlaskiego w świadczeniu usług w ramach sieci EURES”.
- Działania informacyjne i komunikacyjne oraz porady na rzecz klientów EURES, w tym reemigrantów mające na celu upowszechnienie mobilności na polskim i europejskim rynku pracy oraz wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy (poprzez np. spotkania, seminaria, warsztaty, targi pracy, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, chaty online);
- Prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy poprzez przyjmowanie, upowszechnianie i realizowanie ofert pracy;
- Przeprowadzenie lokalnych szkoleń dla personelu EURES.
- Możliwa jest realizacja pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, o którym mowa w art. 36a ustawy, w tym w ramach partnerstw transgranicznych EURES nieotrzymujących wsparcia z projektów dofinansowywanych ze środków EFS+ z komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne”.

Beneficjenci: osoby bezrobotne i poszukujące pracy za granicą i w Polsce (reemigranci), cudzoziemcy, pracodawcy lokalni i regionalni oraz zagraniczni, studenci, młodzież szkolna.

Przewidywane efekty:

- Liczba podjętych działań informacyjnych na rzecz poszukujących pracy (np. warsztatów, spotkań, konferencji, wideo konferencji, seminariów) – 13
- Liczba podjętych działań na rzecz reemigrantów – 2
- Liczba uczestników ww. działań – 300
- Liczba podjętych działań informacyjnych na rzecz polskich pracodawców (spotkania, seminaria, targi pracy) – 1
- Liczba uczestników ww. działań – 15
- Liczba targów pracy z udziałem kadry EURES – 5
- Liczba pozyskanych ofert pracy – 300
- Liczba pozyskanych wakatów – 1300
- Liczba indywidualnych kontaktów z osobami poszukującymi pracy i bezrobotnymi z Polski – 1900
- Liczba szkoleń dla personelu EURES – 2
- Liczba uczestników szkoleń - 32

Zadanie 3.3 Wydawanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom oraz zezwoleń na pracę sezonową

Cel: Wspieranie pracodawców w pozyskiwaniu cudzoziemców posiadających odpowiednie kwalifikacje do pracy.

Planowane działania:

Realizacja przez powiatowe urzędy pracy zadania będzie polegała m.in. na:

- rejestrowaniu oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, pochodzącym z następujących państw: Białorusi, Ukrainy, Gruzji, Mołdawii, Armenii;
- wydawaniu zezwoleń na pracę sezonową;
- wydawanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy ubiegających się o zezwolenie na pracę.

Beneficjanci: pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem cudzoziemca.

Przewidywane efekty²⁹:

- Liczba wpisanych do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom – 14920
- Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową – 230
- Liczba wydanych informacji Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych – 1306

Działanie 4. Stwarzanie pracownikom warunków do utrzymania aktywności zawodowej.

Zadanie 4.1 Wdrażanie Działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FEdP 2021-2027

Cel: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej pracowników zagrożonych opuszczeniem rynku pracy.

Planowane działania:

Wsparcie realizowane w ramach 2 typów projektów:

Typ projektu 1. Rehabilitacja medyczna ułatwiająca powrót do pracy.

- Świadczenia rehabilitacyjne realizowane będą zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w szczególności rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej,
- W przypadku gdy wsparcie z zakresu rehabilitacji leczniczej jest kierowane do osób zarejestrowanych jako bezrobotne, potrzebujących świadczeń

²⁹ Dane szacunkowe na podstawie kart zadań z 14 PUP

rehabilitacyjnych w celu powrotu do zatrudnienia, osoby te powinny zostać co najmniej poinformowane o możliwości uzyskania wsparcia w projektach z zakresu aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach FE dP,

- Zakłada się, że realizacja działań z zakresu rehabilitacji leczniczej ułatwiającej powrót do pracy lub utrzymanie zatrudnienia realizowane będzie poza formułą RPZ.

Typ projektu 2. Eliminowanie zdrowotnych czynników zdrowotnych ryzyka w miejscu pracy (w tym przekwalifikowanie pracowników pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie).

- Działania realizowane poza formułą regionalnego programu zdrowotnego (RPZ) w szczególności na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy,
- Wsparcie obejmuje w szczególności działania służące przekwalifikowaniu osób narażonych na czynniki ryzyka dla zdrowia w miejscu pracy, czyli nabycie kompetencji, umiejętności lub kwalifikacji, umożliwiających kontynuowanie pracy na zmodernizowanym stanowisku lub rozpoczęcie pracy na innym stanowisku, które nie stanowi obciążenia dla zdrowia danego pracownika,
- Działanie ukierunkowane na wsparcie konkretnych, wymienionych z nazwy pracodawców i ich pracowników poprzez zidentyfikowanie i następnie wyeliminowanie czynników ryzyka w danym miejscu pracy.

Struktura grupy docelowej:

1. Typ 1 projektu - wsparcie jest skierowane do osób pracujących narażonych na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych i/lub do osób zarejestrowanych jako bezrobotne, potrzebujących świadczeń rehabilitacyjnych w celu podjęcia lub powrotu do zatrudnienia.
2. Typ 2 projektu - wsparcie kierowane jest do pracodawców i ich pracowników.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia – 1761
- Liczba, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie – 1020.

Zadanie 4.2 Realizacja projektu własnego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku pt. „Outplacement - narzędzie szybkiego reagowania” w ramach Działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FE dP 2021 - 2027

Celem projektu „**Outplacement - narzędzie szybkiego reagowania**” jest utrzymanie zatrudnienia lub podjęcie i utrzymanie zatrudnienia, w tym zatrudnienia poza rolnictwem poprzez zaplanowane, kompleksowe działania, których celem jest reorganizacja zatrudnienia ograniczająca proces zwolnień lub przeprowadzenie procesu zwolnień uwzględniającego udzielenie pomocy zwalnianym lub zwolnionym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej i zawodowej.

Projekt będzie realizowany **w ramach Działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FEdP 2021-2027** jako projekt szybkiego reagowania przez beneficjenta pozostającego w trybie gotowości do świadczenia wsparcia outplacementowego na rzecz uczestników projektu, dostosowanego do aktualnych na dany moment potrzeb regionalnego rynku pracy. Zaplanowany tryb realizacji projektu będzie gwarantował szybką reakcję na potrzeby uczestników projektu.

Grupy docelowe to w szczególności pracownicy zagrożeni zwolnieniem, pracownicy przewidziani do zwolnienia, osoby zwolnione w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu z przyczyn nie dotyczących pracownika, a także osoby odchodzące z rolnictwa.

Planowane działania:

- Każdy uczestnik projektu zostanie objęty wsparciem w zakresie poradnictwa zawodowego w wymiarze minimum 2 godzin na każdego uczestnika, a także w zakresie co najmniej jednej z innych usług i/lub instrumentów rynku pracy zgodnie z przepis. ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych.
- Wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej, subsydiowane zatrudnienie, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy będzie skierowane wyłącznie do osób, które utraciły zatrudnienie w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed przystąpienia do projektu lub pracowników znajdujących się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy.
- Wsparcie udzielane uczestnikom projektu będzie poprzedzone opracowaniem lub aktualizacją Indywidualnego Planu Działania dla każdego uczestnika projektu.
- W przypadku organizacji szkoleń, efektem szkolenia będzie uzyskanie kwalifikacji, w tym kompetencji.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu - 140
- Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich objętych wsparciem w programie - 5
- Liczba osób objętych wsparciem w postaci szkoleń - 40
- Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej w projekcie - 57
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 32
- Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie - 112

4.2 Cel szczegółowy 2. Dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki

Działanie 1 Wspieranie kształcenia ustawicznego mieszkańców w odniesieniu do potrzeb gospodarki regionu oraz promocja kształcenia ustawicznego w regionie.

Zadanie. 1.1 Realizacja projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, inwestycja A.3.1.1. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie

Celem głównym projektu jest budowa systemu koordynacji działań w województwie podlaskim zorientowanych na wsparcie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych. Okres realizacji projektu: II kwartał 2023 r. – II kwartał 2026 r.

Beneficjenci: projekt skierowany do mieszkańców województwa podlaskiego.

Planowane działania:

- Funkcjonowanie Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji jako ciała doradczego na rzecz wdrażania, koordynacji i monitorowania ZSU 2030 w województwie podlaskim, skupiającego podmioty z 5 filarów: Filar 1: Oświata, Filar 2: Gospodarka, Filar 3: Zarządzanie Strategiczne, Filar 4: Fundusze Europejskie, Filar 5: Dialog Społeczny
- Badania i analizy m.in. dotyczące: jakości oferty edukacyjnej i kształcenia zawodowego w systemie oświaty (na poziomie branżowym, średnim i wyższym), rzemiośle oraz rozwiązań edukacyjnych dla osób dorosłych w odniesieniu do potrzeb regionalnego rynku pracy; możliwości wspierania kształcenia w tzw. "zawodach przyszłości" i branżach wskazanych jako inteligentne specjalizacje regionu; działań podejmowanych w obszarze polityki na rzecz rozwoju umiejętności w regionie oraz efektywności tych działań;
- Funkcjonowanie Podlaskiej Sieci Rozwoju Kształcenia, której celem będzie stworzenie sieci współpracy podmiotów z obszaru kształcenia w 3 subregionach;
- Funkcjonowanie Sieci Doradztwa Zawodowego służącej rozwojowi współpracy doradców zawodowych oraz rozwojowi doradztwa zawodowego w 3 subregionach;
- Funkcjonowanie Zespołu ds. analizy dostosowania edukacji zawodowej do potrzeb rynku pracy w woj. Podlaskim (ZAD);
- Promocja kształcenia zawodowego oraz idei uczenia się przez całe życie.

Przewidywane efekty (2023-2026):

- Liczba posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji – 15 posiedzeń w trakcie trwania projektu (w roku 2025 – 6);

- Liczba funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji – 1 Zespół;
- Liczba przeprowadzonych badań i analiz – łącznie 58 opracowań w trakcie trwania projektu (w roku 2025 – 28).

Zadanie 1.2 Wdrażanie Działania 7.4 Wspieranie uczenia się przez całe życie FEdP 2021-2027

Wdrażanie typu projektu 1. Realizacja usług rozwojowych, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych i ekologicznych, dla osób dorosłych.

Planowane działania:

- Usługi rozwojowe w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania będą realizowane z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych.
- Nie jest możliwe dofinansowanie tworzenia regionalnych rejestrów usług rozwojowych lub innych alternatywnych baz lub rejestrów publicznych, które powielają zadania realizowane w ramach BUR.
- Preferowanie usług rozwojowych, które prowadzą do nabycia kwalifikacji, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, zarejestrowanych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji oraz posiadających nadany kod kwalifikacji.
- Osoby dorosłe zainteresowane podniesieniem swoich umiejętności lub nabyciem kwalifikacji w tym kompetencji mają dostęp do dodatkowego wsparcia ze strony beneficjenta (operatora PSF) w zakresie co najmniej:
 - zbudowania motywacji do rozwoju umiejętności lub nabycia kwalifikacji w tym kompetencji;
 - wsparcia w analizie potrzeb rozwojowych, w tym z wykorzystaniem modelu Bilansu Kompetencji;
 - wsparcia w wyborze odpowiednich usług rozwojowych w BUR;
 - identyfikacji nabytych umiejętności/kompetencji oraz wsparcia w ich walidacji i certyfikacji, w tym zachęcenie do założenia „Mojego portfolio” lub konta Europass.

Beneficjenci: Osoby dorosłe, które z własnej inicjatywy zainteresowane są podniesieniem swoich umiejętności lub nabyciem kwalifikacji w tym kompetencji. Jedną z grup priorytetowych stanowią pracownicy opieki długoterminowej, a także obywatele Ukrainy, którzy znaleźli zatrudnienie w województwie podlaskim po opuszczeniu ojczyzny, w związku z wybuchem w Ukrainie konfliktu zbrojnego.

Wdrażanie typu projektu 2. Lokalne inicjatywy na rzecz kształcenia osób dorosłych (na przykładzie LOWE) realizowane poza systemem BUR i PSF

Planowane działania:

- Lokalne inicjatywy na rzecz kształcenia osób dorosłych, np. poprzez tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych;
- Wsparcie rozwoju umiejętności/kompetencji podstawowych realizowane jest poza PSF;

- Działania opierają się o model „Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE)”, wypracowany w PO WER https://efs-archiwum.men.gov.pl/wp-content/uploads/2023/10/Model_funkcjonowania_LOWE.pdf
- Wszelkie działania podejmowana przez LOWE zostaną poprzedzone kompleksową oceną potrzeb osób dorosłych w zakresie umiejętności na danym obszarze, jako podstawa dla opracowywania treści ofert edukacyjnych;
- Rozwój umiejętności podstawowych będzie jednym z elementów działania LOWE i w tym zakresie przedsięwzięcia będą wdrażać Zalecenia Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (2016/C484/01).

Beneficjenci: osoby dorosłe, w szczególności osoby starsze, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby z niepełnosprawnościami, w tym wykluczone cyfrowo.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi – 5938
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 3811

Działanie 2. Wsparcie na rzecz dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy

Zadanie 2.1 Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego w ramach Działania FEPD.08.01 Rozwój edukacji i kształcenia Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021 – 2027, cel szczegółowy F

Cel: Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Planowane działania:

Wdrażanie zadania poprzez realizację Typu projektu: 3 Kształcenie zawodowe

Zakres wsparcia:

- Włączenie pracodawców w proces kształcenia zawodowego oraz upowszechnienie kształcenia w miejscu pracy i praktycznego kształcenia zawodowego (w tym staże uczniowskie), uwzględniającego najnowsze trendy technologiczne, w tym w ramach kształcenia dualnego.
- Wsparcie szkół zawodowych w zakresie wykorzystania nowych technologii, co pozwoli na budowanie zdalnego systemu nauczania oraz prowadzenie kształcenia w systemie on-line.
- Wsparcie szkół zawodowych na podstawie przygotowanych przez nie programów rozwojowych (w tym przede wszystkim poprzez zapewnienie uczniom możliwości rozwijania kompetencji uniwersalnych w tym cyfrowych,

zdobycia kwalifikacji zawodowych, zgodnych z aktualnym i prognozowanym zapotrzebowaniem rynku pracy, w tym zwłaszcza w zakresie zawodów przyszłości czy Przemysłu 4.0).

- Rozwijanie i doskonalenie systemu doradztwa zawodowego.
- Podnoszenie kompetencji kadr systemu edukacji (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego), w tym do prowadzenia kształcenia w systemie on-line oraz podnoszenie kompetencji kadry zarządzającej systemem edukacji w celu poprawy jakości kształcenia dzieci i młodzieży.

Beneficjenci: administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, instytucje wspierające biznes, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, partnerstwa, partnerzy społeczni, przedsiębiorstwa, służby publiczne.

Przewidywane efekty (2021-2027):

- Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 206
- Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem (osoby) – 3643
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich (osoby) – 2797
- Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 3152

Zadanie 2.2 Działania Izby Rzemieśniczej i Przedsiębiorczości w Białymstoku z zakresu kształcenia i szkolenia zawodowego

Cel: Potwierdzenie posiadania umiejętności z zakresu danego zawodu lub wykonywania czynności w danym zawodzie oraz przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników.

Planowane działania:

- 1) Przeprowadzanie egzaminu na tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie z zakresu danego zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy i klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Beneficjenci: osoby spełniające warunki określone w § 5 i § 6 rozporządzenia MEiN z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzonych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.

- 2) Przygotowanie, realizacja i nadzór nad przebiegiem procesu przygotowania zawodowego młodocianych zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych na umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Beneficjenci: młodociani pracownicy, którzy podpisali z pracodawcą umowę o pracę w celu nauki zawodu.

Przewidywane efekty:

- Liczba przeprowadzonych egzaminów czeladniczych i mistrzowskich – 620
- Liczba kandydatów, którzy przystąpią do egzaminu zawodowego przed komisją egzaminacyjną Izby Rzemieślniczej na tytuł czeladnika w zawodzie (uzyskanie świadectwa kwalifikacji zawodowych) – 615

Zadanie 2.3 Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021 – 2027, Działanie FEPD.08.02 Zintegrowany terytorialnie rozwój edukacji i kształcenia, cel szczegółowy F

Cel: Poprawa jakości systemu kształcenia zawodowego.

Planowane działania:

- Suwalskie Centra Kształcenia Zawodowego, poprawa jakości systemu kształcenia na terenie Miasta Suwałki poprzez modernizację kształcenia w Zespole Szkół Nr 4, Zespole Szkół Nr 6, Zespole Szkół Technicznych zgodnie ze strategią Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Suwałk;
- Zostanę Fachowcem – projekt zgodny ze Strategią Miejskiego obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomża;
- Kształcenie zawodowe na potrzeby Gospodarki 4.0 i gospodarki Obiegu Zamkniętego – projekt zgodny ze Strategią Rozwoju Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do 2030 r.

Przewidywane efekty (2021-2027):

- Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 542
- Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem (osoby) – 4255
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich (osoby) – 1420
- Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 3970

4.3 Cel szczegółowy 3. Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, w tym osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy

Działanie 1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób poszukujących pracy

Zadanie 1.1 Zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań powiatowych urzędów pracy

Cel: Zwiększenie aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy, w szczególności kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób w wieku 18-29 lat, osób w wieku 50 plus, osób z niepełnosprawnościami, osób opiekujących się osobami zależnymi.

Planowane działania:

- Realizacja programów aktywizacji zawodowej skierowanych do osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, służących zwiększeniu ich zdolności do zatrudnienia i poprawie sytuacji na rynku pracy;

Beneficjenci: osoby bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych, które uzyskają wsparcie w ramach aktywnych programów rynku pracy – 3079, w tym w ramach następujących usług i instrumentów:
 - staży - 710
 - robót publicznych - 701
 - prac społecznie użytecznych - 297
 - prac interwencyjnych - 546
 - szkoleń - 297
 - refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 184
 - dofinansowania do wynagrodzenia osób 50PLUS - 3
 - bonu szkoleniowego - 33
 - bonu stażowego - 1
 - bonu zatrudnieniowego - 22
 - bonu na zasiedlenie – 57
 - dofinansowanie studiów podyplomowych - 22
 - refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną - 19
 - koszty badań lekarskich – 108
 - innych instrumentów rynku pracy – 79

Zadanie 1.2 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 7.1 FEdP 2021-2027

Cel: Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na znalezienie zatrudnienia (w tym dotacje na samozatrudnienie), realizowana w projektach powiatowych urzędów pracy.

Planowane działania:

Wdrażanie zadania poprzez realizację następującego typu projektu:

1. Wsparcie realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy obejmuje: realizację usług i instrumentów rynku pracy określonych przepisami prawa krajowego, zgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym np. szkolenia umożliwiające nabycie kompetencji i kwalifikacji wymaganych na lokalnych i regionalnym rynku pracy, w tym w zakresie

umiejętności ekologicznych lub związanych z zielonymi miejscami pracy, staże zawodowe, z wyłączeniem robót publicznych.

2. Wsparcia w postaci subsydiowania zatrudnienia możliwe jedynie dla osób z utrudnionym dostępem do rynku pracy, np. dla osób długotrwale bezrobotnych.
3. Wsparcie na zakładanie działalności gospodarczej w formie dotacji na samozatrudnienie.
4. Wsparcie osób młodych ma doprowadzić do podniesienia umiejętności i kompetencji oraz pozwolić na nabycie doświadczenia zawodowego, w tym w sposób umożliwiający podejmowanie zatrudnienia wysokiej jakości na cyfrowych i zielonych miejscach pracy oraz na miejscach pracy związanych z usługami opiekuńczymi i zdrowotnymi, a także zapobiegać wczesnemu kończeniu edukacji.
5. Wsparcie osób młodych realizowane będzie zgodnie z Zaleceniami Rady Unii Europejskiej z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępującym zalecenia Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży i „Planem realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce Aktualizacja 2022”, w zakresie objęcia wsparciem tej grupy.

Beneficjenci: Grupę docelową projektów będą stanowiły w szczególności osoby młode, osoby długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby starsze, a także osoby z niepełnosprawnościami.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 1043
- Liczba osób młodych objętych wsparciem w programie – 261
- Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – 118
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu- 797

Zadanie 1.3 Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracujących

Cel: Pomoc osobom poszukującym pracy i pracującym w podejmowaniu decyzji zawodowych oraz kształtowaniu kompetencji interpersonalnych i przygotowanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy w ramach Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Białymstoku.

Planowane działania:

- Realizowanie porad zawodowych w formie indywidualnej (w tym na odległość) i grupowej (w tym też spotkania i webinaria online);
- Przeprowadzanie badań testowych kompetencji i predyspozycji zawodowych;
- Prowadzenie banku programów z zakresu poradnictwa zawodowego i prowadzonych szkoleń metodycznych;
- Gromadzenie, opracowywanie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych;
- Udostępnianie klientom zasobów informacji zawodowych;
- Wspieranie rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników poprzez udzielanie porad zawodowych pracownikom firm;
- Współpraca z instytucjami rynku pracy, szkołami i organizacjami w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego na rzecz osób w trudnej sytuacji na rynku pracy, np. osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych, młodzieży, cudzoziemców przebywających na terenie woj. podlaskiego;
- Współpraca z akademickimi biurami karier i szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów w wejściu na rynek pracy.

Beneficjenci: osoby bezrobotne, poszukujące pracy, studenci, absolwenci, osoby niepełnosprawne, osoby powyżej 18 roku życia niezarejestrowane w urzędach pracy oraz pracodawcy i pracownicy.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób korzystających z informacji zawodowej w formie indywidualnej - 1000
- Liczba osób uczestniczących w grupowych spotkaniach informacyjnych - 150
- Liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej - 280
- Liczba przeprowadzonych badań testowych w zakresie diagnozy preferencji i kompetencji zawodowych - 50
- Liczba pracodawców korzystających z informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego – 4
- Liczba spotkań dla uczniów, studentów, absolwentów i doktorantów zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy – 6
- Liczba opracowanych i zaktualizowanych informacji zawodowych o charakterze lokalnym - 8
- Liczba opracowanych nowych programów warsztatów, spotkań, szkoleń (bank programów) – 2

**Zadanie 1.4 Wdrażanie Działania 7.2 Wspieranie równego dostępu do rynku pracy
w ramach FEdP 2021-2027**

Cel: Promowanie aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenie segregacji na rynku pracy ze względu na płeć.

Planowane działania:

Wsparcie realizowane w ramach 3 typów projektów:

Typ projektu 1:

- Wsparcie skierowane w szczególności do kobiet pozostających bez zatrudnienia jak również zatrudnionych, zainteresowanych podniesieniem swoich kompetencji w zakresie poruszania się po rynku pracy w celu poprawienia swojej sytuacji na rynku pracy (np. zmiana pracy na wyżej wynagradzanej).

Typ projektu 2:

- Aktywizacja zawodowa obejmuje w szczególności takie działania jak: poradnictwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, warsztaty rozwijające kompetencje społeczne, kursy i szkolenia, w tym pozwalające podnieść kompetencje lub kwalifikacje zawodowe.
- Wsparcie w ramach projektów jest poprzedzone identyfikacją potrzeb uczestnika projektu, w tym m.in. poprzez diagnozowanie potrzeb szkoleniowych lub walidacyjnych (potwierdzanie nabytych wcześniej kwalifikacji i kompetencji), możliwości doskonalenia zawodowego oraz opracowaniem lub aktualizacją dla każdego uczestnika projektu Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję.
- Efektem wsparcia w postaci szkoleń musi być nabycie kwalifikacji lub kompetencji.
- Wsparcie połączone z zapewnieniem opieki nad dzieckiem w okresie uczestnictwa w projekcie w formach instytucjonalnych (w żłobku, klubie dziecięcym lub u opiekuna dziennego). Wsparcie nie będzie udzielane na tworzenie nowych miejsc opieki.
- Wsparcie polegające na dofinansowaniu opieki nad dziećmi do lat 3, w szczególności w ramach projektów służących aktywizacji zawodowej ich opiekunów, nie obejmuje miejsc opieki dofinansowywanych ze środków FERS, KPO lub z innych środków publicznych oraz nieinstytucjonalnych form opieki (niana).

Typ projektu 3:

- Programy realizowane z udziałem pracodawców.
- Program z zakresu godzenia życia zawodowego z prywatnym, jest to kompleksowy zestaw rozwiązań wypracowanych wspólnie z danym pracodawcą, który ma celu zniwelowanie zidentyfikowanych problemów w zakresie godzenia życia zawodowego z prywatnym u danego pracodawcy. Natomiast projekt popularyzujący rozwiązania oznacza zaplanowane różnego rodzaju działania mające na celu popularyzację rozwiązań w zakresie równego podziału obowiązków opiekuńczych i wychowawczych nad dziećmi oraz opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wśród mężczyzn i kobiet.

Struktura grupy docelowej:

1. Typ 1 projektu - Wsparcie psychologiczne i organizacja warsztatów rozwoju zawodowego i osobistego motywujących kobiety do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz pozwalających na nabycie przez kobiety kompetencji w zakresie poruszania się po rynku pracy, w tym w zakresie autoprezentacji oraz kreowania własnego wizerunku
 - kobiety w wieku 18-65 lat.
2. Typ 2 projektu - Aktywizacja zawodowa osób (rodziców, opiekunów prawnych) wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7. roku życia lub dziecko z niepełnosprawnością do 18. roku życia
 - osoby (rodzic, opiekun prawny) wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7. roku życia lub dziecko z niepełnosprawnością do 18. roku życia, zarówno niepracujące, jak również pozostające w zatrudnieniu, lecz przebywające na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych i bezpłatnych, a także osoby, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem do 7. roku życia lub dzieckiem z niepełnosprawnością do 18. roku życia w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu.
3. Typ 3 Realizacja programów z zakresu godzenia życia zawodowego z prywatnym oraz realizacja projektów popularyzujących rozwiązania w zakresie równego podziału obowiązków opiekuńczych i wychowawczych nad dziećmi oraz opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wśród mężczyzn i kobiet:
 - przedsiębiorcy; pracodawcy; osoby pracujące; osoby niepracujące; organizacje pozarządowe; partnerzy społeczni (m.in. organizacje pracodawców i związki zawodowe).

Przewidywane efekty:

- Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn - 1514
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 480

Działanie 2.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób młodych w wieku 15-29 lat, w tym z grupy NEET

Zadanie 2.1 Aktywizacja młodzieży w wieku 15-25 lat w ramach działań OHP

Cel: Poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych w wieku 15-25 lat.

Cel: Wyrównanie szans młodzieży uczącej się i bezrobotnej w wieku 15 – 25 lat, w tym zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz tzw. młodzieży NEET w dostępie do pracy.

Planowane działania:

W ramach doradztwa zawodowego:

1. Prowadzenie dla młodzieży usług w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej z uwzględnieniem:
 - poradnictwa indywidualnego;
 - poradnictwa grupowego, w szczególności prowadzenie zajęć grupowych z zakresu informacji zawodowej, przygotowania do wejścia na rynek pracy, umiejętności poszukiwania pracy, samozatrudnienia;
 - udzielania porad dotyczących wyboru zawodu, kierunku kształcenia i planowania kariery zawodowej.
2. Realizacja programu wsparcia z zakresu rozwoju zawodowego dla uczestników i absolwentów OHP, w tym planowanie, bądź weryfikacja wcześniej zaplanowanej ścieżki edukacyjno-zawodowej, nauka aktywnego poruszania się po rynku pracy, autoprezentacja, sporządzanie dokumentów aplikacyjnych dla pracodawcy.

Doradztwo zawodowe – realizowane przez Młodzieżowe Biura Pracy (MBP) w Białymstoku, Łomży i Suwałkach, a także przez jednostki terenowe: Młodzieżowe Centra Kariery (MCK) w Augustowie, Grajewie, Zambrowie i Kolnie. Doradcy zawodowi wspomagają uczestników i absolwentów OHP oraz młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym w dokonywaniu trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych, organizują doradztwo indywidualne i grupowe, wspierając ich rozwój zawodowy i społeczny, pomagają w procesach przejścia z etapu edukacji do pracy i usamodzielniania się.

W ramach pośrednictwa pracy:

1. Prowadzenie pośrednictwa pracy stałej dla młodzieży bezrobotnej i poszukującej pracy.
2. Prowadzenie krótkoterminowego zatrudnienia dla młodzieży uczącej się.
3. Badanie i diagnozowanie lokalnego rynku usług edukacyjnych i rynku pracy.
4. Realizacja programu wsparcia z zakresu rozwoju zawodowego dla uczestników i absolwentów OHP, w tym zapewnienie uczestnikom OHP miejsca pracy w celu przygotowania zawodowego, zapewnienie uczestnikom OHP zatrudnienia po odbyciu cyklu przygotowania zawodowego z gwarancją zatrudnienia od pracodawców, prowadzenie indywidualnej i grupowej informacji o rynku pracy oraz pośrednictwo pracy krótkoterminowej.
5. Realizacja międzynarodowego pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców w ramach sieci EURES.

Pośrednictwo pracy realizowane przez Młodzieżowe Biura Pracy (MBP) w Białymstoku, Łomży i Suwałkach, a także przez jednostki terenowe: Młodzieżowe Centra Kariery (MCK) w Augustowie, Grajewie, Zambrowie i Kolnie.

W ramach szkoleń zawodowych:

1. Realizacja programu wsparcia z zakresu rozwoju zawodowego dla uczestników i absolwentów OHP, w tym organizacja indywidualnych spotkań konsultacyjno-informacyjnych z uczestnikami OHP, diagnozowanie potrzeb uczestników OHP w zakresie szkoleń zawodowych.

2. Sporządzanie analiz dot. sytuacji młodzieży na lokalnym rynku pracy oraz prowadzenie monitoringu rynku pracy w zakresie potrzeb szkoleniowych.
3. Inicjowanie i realizacja szkoleń zawodowych, mających na celu doskonalenie zawodowe i nabywanie umiejętności przez klientów, adekwatnie do zmieniających się potrzeb na regionalnym i lokalnym rynku pracy.

Zadania realizowane przez Centra Edukacji i Pracy Młodzieży w Białymstoku, Łomży i Suwałkach.

Przewidywane efekty:

- Liczba usług oferowanych przez OHP w zakresie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób w wieku 15-25 lat – 4200.
- Liczba osób, które otrzymały zatrudnienie za pośrednictwem OHP – 800
- Liczba indywidualnych kontaktów z bezrobotnymi/poszukującymi pracy z Polski w ramach sieci EURES – 370
- Liczba indywidualnych kontaktów z polskimi pracodawcami w ramach sieci EURES – 90
- Liczba wydarzeń grupowych zorganizowanych dla bezrobotnych/poszukujących pracy w ramach sieci EURES - 30
- Liczba uczestników wydarzeń grupowych zorganizowanych dla bezrobotnych/poszukujących pracy z Polski w ramach sieci EURES - 370
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/kursach zawodowych – 119
- Liczba zorganizowanych szkoleń/kursów zawodowych – 15

Zadanie 2.2 Realizacja projektów ze środków europejskich służących poprawie sytuacji osób młodych w wieku 15-20 lata w tym z grupy NEET przez Podlaską Wojewódzką Komendę OHP w Białymstoku

Cel: Aktywizacja społeczno – zawodowa podopiecznych OHP i integracja międzykulturowa przez podniesienie ich kwalifikacji oraz kompetencji społecznych i zawodowych

Realizacja sześciu projektów ze środków– UE z udziałem ok. 180 os./młodzieży, w tym: Projekt „WYstartujMY RAZEM” (kontynuacja realizacji II edycji proj. – 50 os. I rozpoczęcie III edycji proj. – 50 os.) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, współfinansowanego z EFS+ ; realizacja dwóch projektów w ramach Akredytacji z Erasmus+ staże/kształcenie zawodowe, w tym kontynuowanego projektu pn. „ Śladami Hefajstosa – grecki staż umiejętności zawodowych” (z udziałem 26 os.) oraz rozpoczęcie nowego projektu staży zawodowych w ramach Akredytacji z Erasmusu+ (z udziałem 26 os.); realizacja dwóch projektów w ramach Akredytacji z Erasmus+Młodzież – wymiany międzynarodowe młodzieży/mobilność kadry, w tym kontynuowanego (z udziałem 24 os.) i rozpoczęcie nowego projektu (z udziałem 4 os.).

Planowane działania:

- Realizacjach szkoleń z psychologiem z umiejętności kompetencji społecznych ESCO, kursów i warsztatów zawodowych, kursów prawa jazdy kat. B, kursów komputerowych, zajęć wyrównawczych z przedmiotów szkolnych;
- Realizacja zagranicznych staży zawodowych w Niemczech i podczas zajęć z przygotowania językowo – pedagogiczno – kulturowego w Polsce, przed wyjazdem na staże (w ramach projektu ww. z Erasmus+);
- Wymiana międzynarodowa organizowana w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Wasilkowie (z udziałem uczestników OHP i młodzieży z zagranicy).

Przewidywane efekty:

- Liczba osób, które odbędą zagraniczne staże zawodowe i otrzymają certyfikaty EROPASS – 26
- Liczba ogółem uczestników objętych wsparciem w projektach – 180
- Liczba uczestników, którzy nabędą kwalifikacje zawodowe lub różne kompetencje po opuszczeniu danego projektu – 100
- Liczba osób, które nabędą kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu danego projektu – 16

Działanie 3. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo

Zadanie 3.1. Realizacja wsparcia w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 Działanie FEPD.08.03 Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej, cel szczegółowy h

Cel: Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej

Wsparcie realizowane w ramach następujących typów projektu:

Typ projektu 1. Kompleksowe i zindywidualizowane programy aktywizacji społeczno-zawodowej z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, zdrowotnym i edukacyjnym, służące aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i ich rodzin (w tym osób w kryzysie bezdomności) oraz osób biernych zawodowo.

Planowane działania:

Usługi aktywnej integracji o charakterze społeczno – zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, obejmujących m.in.

- Staże zawodowe, praktyki zawodowe,
- Subsydowane zatrudnienie (w tym doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy)
- Poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trening pracy jako usługi wspierające aktywizację zawodową;

- Kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy;
- Zatrudnienie wspierane/wspomagane/usługi mentoringu/trenera zatrudnienia wspieranego;
- Sfinansowanie udziału w Klubach Integracji Społecznej, Centrach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej.

Beneficjenci: Działania przewidziane w ramach naboru mogą być realizowane przez otwarty katalog beneficjentów z wyłączeniem osób fizycznych nie dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów), w tym podmioty ekonomii społecznej, instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.

Typ projektu 2. Działania w zakresie aktywizacji społeczno – zawodowej w ramach funkcjonujących oraz nowo utworzonych podmiotów reintegracyjnych tj. podmiotów zatrudnienia socjalnego (Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej), Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) i Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) oraz wsparcie istniejących podmiotów reintegracyjnych poprzez tworzenie nowych miejsc reintegracji oraz obejmowanie osób już wspieranych w podmiotach reintegracyjnych nowymi usługami (aktywnej integracji)

Planowane działania:

- Działania w zakresie aktywizacji społeczno – zawodowej w ramach funkcjonujących oraz nowo utworzonych podmiotów reintegracyjnych, tj. podmiotów zatrudnienia socjalnego (Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej), Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) i Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ);
- Wsparcie istniejących podmiotów reintegracyjnych poprzez tworzenie nowych miejsc reintegracji;
- Obejmowanie osób już wspieranych w podmiotach reintegracyjnych nowymi usługami (aktywizacji integracji).

Beneficjenci: Działania przewidziane w ramach naboru mogą być realizowane przez otwarty katalog beneficjentów z zastrzeżeniami poniższych wymogów: Podmiotami uprawnionymi do tworzenia nowych podmiotów zatrudnienia socjalnego, tj. Centrów Integracji Społecznej (CIS) i Klubów Integracji Społecznej (KIS) są podmioty wskazane w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Podmiotami uprawnionymi do tworzenia podmiotów reintegracyjnych tj. warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej są podmioty wymienione w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Typ projektu 4. Działania w celu integracji obywateli państw trzecich, w tym w szczególności osób pochodzących z Ukrainy i Białorusi polegające na wsparciu usług ułatwiających ich funkcjonowanie w społeczeństwie, m.in. kursy języka polskiego, szkolenia zawodowe, dostarczenie praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce.

Planowane działania:

- Wsparcie usług ułatwiających funkcjonowanie w społeczeństwie, m.in. kursy języka polskiego, szkolenia zawodowe, dostarczenie praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce.

Przewidywane efekty (2021-2027):

- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 934
- Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie- 1582
- Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie - 167

Beneficjenci: administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, partnerstwa, przedsiębiorstwa, służby publiczne.

Zadanie 3.2 Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej

Cel: Reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Planowane działania:

- Kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- Nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych;
- Nauka planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- Uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi;
- Otwieranie nowych warsztatów w ramach funkcjonowania CIS.

Beneficjenci: osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej; osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego, osoby

długotrwale bezrobotne w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; osoby zwalniane z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej; uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej; osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób objętych integracją zawodową i społeczną – 20 (w zależności od podpisanych umów dot. udzielenia dotacji)

Działanie 4. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej

Zadanie 4.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ)

Cel: Zwiększenie dostępu do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, w szczególności osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności

Planowane działania:

- Rozpatrywanie wniosków Organizatorów o dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- Prowadzenie spraw w zakresie dofinansowania kosztów działania zakładów aktywności zawodowej, w tym monitoring funkcjonowania istniejących zakładów aktywności zawodowej poprzez prowadzenie kontroli (w razie potrzeb), pozyskiwanie sprawozdań o stanie zatrudnienia w ZAZ i wysokości wydatkowanych środków.

W woj. podlaskim na koniec 2024 r. funkcjonowało 10 zakładów aktywności zawodowej: ZAZ SOWA w Lipniaku, ZAZ Argenta w Łomży, ZAZ Zielone Podlasie w Rudzie, ZAZ „My dla innych” w Białymstoku, ZAZ „Wytwórnia” ALPI w Białymstoku, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Suchowoli, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Krzyżewie, Zakład Aktywności Zawodowej Dialog w Boguszycach, Zakład Aktywności Zawodowej w Hajnówce oraz Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Dąbrowie Białostockiej.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób z niepełnosprawnością zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej na koniec 2025 r. – 414
- Liczba zakładów aktywności zawodowej działających na koniec roku 2025 - 10

Działanie 5. Wsparcie integracji obywateli państw trzecich

Zadanie 5.1. Wdrażanie Działania 7.5 Wspieranie zatrudnienia w regionie – projekty podmiotów innych niż PUP

Zadanie realizowane poprzez wdrażanie 2 projektów:

Typ projektu 3: Wsparcie publicznych służb zatrudnienia w świadczeniu usług w ramach sieci EURES realizowane w projekcie WUP

- Projekty EURES dla PSZ mają na celu wsparcie instytucjonalne urzędów pracy umożliwiające realizację usług wsparcia wymienionych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES). Wsparcie instytucjonalne umożliwi realizację działań ukierunkowanych na wspieranie polskich bezrobotnych, wspieranie Polaków będących za granicą na terenie państw UE, wspieranie polskich pracodawców, organizację szkoleń wspierających realizację działań EURES dla pracowników WUP, PUP, OHP.

Projekt pn. Centrum Integracji Cudzoziemców w województwie podlaskim

Celem realizacji projektu pn. „Centrum Integracji Cudzoziemców w województwie podlaskim” jest utworzenie Centrum Integracji Cudzoziemców (CIC) w trzech lokalizacjach

na terenie woj. podlaskiego, tj.: Białystok, Łomża i Suwałki. Zgodnie z założeniem projektowym, CIC będzie działało w oparciu o formułę One-Stop-Shop, tj. będzie zapewniało szerokie wsparcie skierowane do cudzoziemców oraz społeczeństwa przyjmującego poprzez:

- a) realizację zadań usługowych stanowiących bezpośrednią pomoc cudzoziemcom w rozwiązywaniu problemów związanych z adaptacją oraz w podejmowaniu działań mających na celu integrację ze społeczeństwem przyjmującym,
- b) realizację zadań informacyjnych, tj. dostarczanie informacji na temat różnych form wsparcia integracyjnego oferowanych przez inne instytucje lub organizacje, a także informowanie o innych usługach (np. ochrona zdrowia, edukacja), które leżą w polu zainteresowania i potrzeb grupy docelowej,
- c) świadczenie usług/udzielanie informacji cudzoziemcom i społeczeństwu przyjmującemu,
- d) zapewnianie przestrzeni dla innych, nieodpłatnych inicjatyw dotyczących integracji cudzoziemców realizowanych przez:
 - organizacje pozarządowe,
 - podmioty realizujące inne projekty, w tym EFS+,
 - grupy nieformalne,
 - urzędy publiczne (Powiatowe Urzędy Pracy, Centra Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Państwową Inspekcję Pracy),
- e) stwarzanie możliwości wykorzystania przestrzeni i zasobów kadrowych CIC na organizację wydarzeń kulturalnych i sportowych (koszty tych wydarzeń będą pokrywane z innych źródeł).

Planowane działania:

W ramach projektu realizowane będą następujące działania (tzw. moduły obligatoryjne):

- nauka języka polskiego jako obcego stacjonarnie i on-line na poziomie A1/A2, w tym dla dzieci;
- punkt informacyjno-doradczy zapewniający konsultacje ogólne, w tym z zakresu załatwiania spraw administracyjnych, spraw rodzinnych i meldunkowych, dostępu do opieki zdrowotnej, nauki, wynajmu mieszkań;
- opieka psychologiczna dla dzieci;
- wsparcie w zakresie legalizacji pobytu zapewniane przez Wojewodę jako partnera;
- wsparcie prawne w zakresie zatrudnienia i praw pracowniczych zapewniane przez Państwową Inspekcję Pracy lub radcę prawnego/adwokata;
- kurs adaptacyjno/orientacyjny;
- przeciwdziałanie przemocy domowej;
- przeciwdziałanie handlowi ludźmi;
- szkolenia dla pracowników oświaty i administracji publicznej z zakresu integracji i pracy ze społeczeństwem wielokulturowym;
- działania mające na celu wsparcie współpracy organów administracji publicznej świadczących usługi i wsparcie dla obywateli państw trzecich. Działania te mogą również obejmować inne podmioty ważne dla realizacji tych usług i wsparcia;
- strona internetowa i konta w mediach społecznościowych informujące o działaniach projektowych CIC i promujące wsparcie, służące rekrutacji na poszczególne wydarzenia.

We wszystkich CIC realizowane będą ponadto następujące moduły fakultatywne:

- opieka psychologiczna dla dorosłych;
- doradztwo w obszarze przedsiębiorczości.

W CIC w Białymstoku zapewnione będą dodatkowo:

- jednodniowe wyjazdy dla dzieci połączone z poznawaniem kultury polskiej;
- półkolonie dla dzieci cudzoziemskich połączone z poznawaniem kultury polskiej i nauką języka polskiego.

Założono, że projekt realizowany będzie od dnia 1 kwietnia 2025 r. do dnia 31 marca 2029 r. W chwili obecnej umowa finansowa dot. realizacji projektu nie została jeszcze podpisana.

Przewidywane efekty (2025-2029):

- Liczba utworzonych Centrów Integracji Cudzoziemców - 3
- Liczba uczestników, którzy otrzymali wsparcie – 730
- Liczba uczestników, którzy uważają, że dane działanie miało korzystny wpływ na ich integrację - 545

4.4 Cel szczegółowy 4. Doskonalenie jakości obsługi rynku pracy

Działanie 1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy

Zadanie 1.1 Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Cel: Wsparcie samorządów powiatowych w prowadzeniu polityki szkoleniowej oraz dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Planowane działania:

Barometr zawodów (BZ) jest to krótkookresowa (jednoroczna) prognoza zapotrzebowania na zawody tworzona dla każdego powiatu w ramach paneli eksperckich przy udziale ekspertów rynku pracy z PUP oraz przedstawicieli pracodawców i ekspertów posiadających szeroką wiedzę o rynku pracy z woj. podlaskiego. Badanie realizowane jest na zlecenie MRPiPS w ramach jednolitej metodologii od 2015 roku. Od 2020 roku do badania Barometr Zawodów włączono elementy Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, tj. dane dot. zarejestrowanych bezrobotnych i ofert pracy, które są wykorzystywane podczas paneli eksperckich oraz w raporcie podsumowującym badanie. W wyniku badania, na poziomie regionalnym opracowywany jest wojewódzki raport podsumowujący oraz zestawienia prognozowanych trzech grup zawodów: deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych dla każdego z powiatów i dla województwa w formie plakatu. Od 2021 roku opracowywane są również infografiki z komentarzem w j. polskim oraz w j. angielskim zamieszczone na stronie internetowej serwisu badania. W ramach BZ realizowany jest monitoring ofert polegający na analizie internetowych ofert pracy publikowanych na portalu zielonalinia.gov.pl w środy w środkowych miesiącach każdego kwartału, z wykorzystaniem SI WUP – Viator. Badaniu dedykowany jest serwis internetowy www.barometrzwodow.pl, który umożliwia wizualizację wyników badania w układzie przestrzennym w postaci map, plakatów, tabel i infografik. Wyniki Barometru zawodów wykorzystywane są przy tworzeniu planów szkoleniowych dla osób bezrobotnych, wydatkowaniu środków z KFS oraz w codziennej pracy doradców zawodowych i pośredników pracy w procesie doradztwa i w kontaktach z pracodawcami.

Przewidywane efekty:

- Liczba moderowanych paneli eksperckich BZ - 14
- Liczba raportów wojewódzkich BZ - 1
- Liczba plakatów z wynikami badań BZ – 16
- Liczba infografik z komentarzem - 15
- Liczba stron internetowych BZ – 1
- Liczba badań ofert pracy z portalu www.zielonalinia.gov.pl – 4
- Liczba baz danych z ofertami z portalu www.zielonalinia.gov.pl – 4
- Liczba prezentacji i wystąpień dotyczących zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz popytu na pracę na spotkaniach i seminariach- 3
- Liczba analiz internetowych ofert pracy - 1

Zadanie 1.2 Ocena efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach FEdP 2021 - 2027 w różnych aspektach rynku pracy

Cel: Ocena efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach RPOWP FEdP 2021 – 2027.

Planowane działania:

W 2025 roku przeprowadzona zostanie ewaluacja mająca na celu ocenę trafności, skuteczności i efektywności działań podejmowanych w ramach FEdP 2021 – 2027 w różnych aspektach rynku pracy, tj.: Ewaluacja systemu informacji i komunikacji FEdP 2021 – 2027. Celem badania będzie ocena systemu informacji i komunikacji w Programie FEdP 2021 – 2027. Ewaluacja oceni efekty w zakresie:

- Wpływu interwencji za wzrost aktywizacji społeczeństwa województwa podlaskiego w zakresie korzystania z Funduszy Europejskich;
- Skutków rozwiązań wspierających beneficjentów w realizacji projektów;
- Wpływu interwencji w ramach FEdP 2021 – 2027 na wzrost świadomości działań rozwojowych w regionie z udziałem Funduszy Europejskich, korzyści z nich wynikających;
- Transparentności wydatków ze środków UE;
- Rezultatów wdrażania zasad horyzontalnych (w tym niedyskryminacji);

Planowany termin przeprowadzenie badania to II-III kwartał 2025 roku.

Przewidywane efekty:

- Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych – 1

Zadanie 1.3 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych

Cel: Aktualizowanie informacji o instytucjach szkoleniowych i ich ofercie w RIS

Planowane działania:

Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych (RIS) w tym wprowadzanie do rejestru informacji o instytucjach szkoleniowych na wniosek instytucji, aktualizowanie danych na temat instytucji szkoleniowych, wystawianie instytucjom zawiadomień o dokonanych wpisach, wykreślanie instytucji szkoleniowych, prowadzenie analizy oferty szkoleniowej instytucji szkoleniowych wpisanych do rejestru;

Planowane efekty:

- Aktualna baza danych dot. instytucji szkoleniowych działających w regionie w RIS

Zadanie 1.4 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji

Cel: Upowszechnienie i przekazywanie informacji o usługach świadczonych przez agencje zatrudnienia dla osób poszukujących pracy na terenie RP oraz

u pracodawców zagranicznych w ramach pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej, monitorowanie agencji zatrudnienia.

Planowane działania:

Przyjmowanie wniosków o wpis do rejestru agencji zatrudnienia; wydawanie certyfikatów uprawniających do prowadzenia agencji: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej; sprawdzanie aktywności agencji na podstawie przyjmowanych rocznych sprawozdań z działalności; wydawanie decyzji o wykreśleniu z krajowego rejestru agencji zatrudnienia, monitorowanie działalności agencji poprzez wizyty monitoringowe.

Planowane efekty:

- Aktualna baza danych dot. agencji zatrudnienia w regionie w rejestrze AZ.

Zadanie 1.5 Działania informacyjno - promocyjne w ramach FEdP 2021-2027

Cel: Upowszechnianie informacji dotyczących działań na rzecz rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich oraz informacji o Europejskim Funduszu Społecznym.

Planowane działania:

- Prowadzenie Punktu Kontaktowego - obejmuje udzielanie informacji między innymi nt. możliwości ubiegania się o dofinansowanie, o zasadach przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu, jak również o możliwości udziału w projekcie dla potencjalnych beneficjentów, beneficjentów realizujących projekty oraz uczestników i potencjalnych uczestników projektów. Działanie będzie obejmowało udzielanie informacji osobiście oraz za pośrednictwem: e-maila, telefonu itp.
- Działania informacyjne w Internecie - obejmuje publikowanie na stronie internetowej WUP informacji dot. ogłaszanych konkursów w trybie konkurencyjnym i niekonkurencyjnym oraz na portalu Fundusze Europejskie. Zamieszczanie informacji w Wyszukiwarce Dotacji oraz informacji o realizowanych projektach na Mapie Dotacji. Publikowanie informacji na Facebook-u o ważnych etapach dot. wdrażania FEdP 2021 – 2027.
- Działania Edukacyjne w postaci organizowania spotkań informacyjnych oraz szkoleń, mających na celu informowanie potencjalnych beneficjentów oraz beneficjentów m.in. o ogłaszanych konkursach, obowiązkach informacyjnych i promocyjnych; najczęściej popełnianych błędach i nieprawidłowościach w realizowanych projektach stwierdzanych podczas działań kontroli, polityk horyzontalnych.
- Promocja w radio - produkcja i emisja spotu radiowego informującego o planowanym naborze z Działania 7.3 FEdP 2021 – 2027, możliwościach ubiegania się o dofinansowanie. Spot będzie miał na celu aktywizację potencjalnych beneficjentów do ubiegania się o wsparcie.

- Materiały promocyjne i brandingowe w postaci usługi zakupu długopisów i notesów na potrzeby spotkań, wymiana obrzędowania namiotu promocyjnego, wykonanie folii One Way Vision (OWV) reklamy okiennej na budynku WUP – IP PR.

Przewidziane efekty:

- Liczba udzielonych konsultacji w ramach Punktu Kontaktowego – 150
- Liczba uczestników spotkań i szkoleń dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów – 285
- Liczba wyprodukowanych spotów radiowych – 2
- Liczba zakupionych zestawów materiałów promocyjnych i brandingowych - 3

Zadanie 1.6 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Cel: Wypłata świadczeń pracownikom w razie niewypłacalności pracodawcy oraz dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń ze środków FGŚP.

Planowane działania:

- 1) Prowadzenie postępowań w sprawach o wypłatę świadczeń pracowniczych na podstawie składanych wniosków i wykazów lub odmowa wypłaty świadczeń w związku z brakiem podstaw prawnych do zaspokojenia roszczeń ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.
- 2) Prowadzenie postępowań windykacyjnych, w tym sądowych, egzekucyjnych i upadłościowych w celu zwrotu należności FGŚP. Określanie dłużnikom warunków zwrotu zadłużenia poprzez odstąpienie od dochodzenia należności, rozłożenie spłaty na raty lub umorzenie w całości wierzytelności FGŚP.

Przewidywane efekty:

Ad. 1)

- Liczba pracowników, którym wypłacono świadczenia – 160
- Kwota wypłaconych świadczeń – 1 400 000 zł

Ad. 2)

- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie odstąpienia od dochodzenia zwrotu lub umorzenie w całości lub w części należności FGŚP – 8
- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie określenia warunku zwrotu należności FGŚP – 5
- Kwota świadczeń wypłaconych ze środków FGŚP- 1 600 000 zł

Działanie 2 Rozwój kompetencji pracowników instytucji rynku pracy

Zadanie 2.1 Podniesienie kompetencji doradców zawodowych i jakości usług poradnictwa zawodowego

Cel: Wzrost kompetencji pracowników urzędów pracy w zakresie świadczonych usług

Planowane działania:

- Doskonalenie warsztatu metodycznego doradców zawodowych poprzez udział w szkoleniach oraz wykorzystanie nowych metod i narzędzi;
- Wsparcie metodyczne powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy (w szczególności poradnictwa zawodowego na odległość);
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń metodycznych dla pracowników powiatowych urzędów pracy i WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta).
Beneficjenci: pracownicy powiatowych urzędów pracy.

Przewidywane efekty:

- Liczba zorganizowanych szkoleń, spotkań metodycznych i seminariów dla pracowników powiatowych urzędów pracy i pracowników WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta) oraz innych osób – 4
- Liczba uczestników tych szkoleń – 60

Zadanie 2.2. Realizacja projektu pt. Rozwój kadr podlaskiego rynku pracy Działanie 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki w ramach FEdP 2021-2027

Cel: Rozwój kompetencji pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy.

Planowane zadania:

- Projekt pt. Rozwój kadr podlaskiego rynku pracy Działanie 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki realizowany w ramach FEdP 2021-2027 jest skierowany do pracowników i kadry zarządzającej publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy. Wsparcie w ramach projektu będzie udzielane osobom pracującym w instytucjach rynku pracy posiadających siedzibę na terenie województwa podlaskiego. Grupę docelową stanowią pracownicy i kadra zarządzająca publicznych służb zatrudnienia, pracownicy i kadra zarządzająca innych instytucji rynku pracy. Okres realizacji projektu od 1.01.2025 r. do 31.12.2026 r.

Projekt ma na celu rozwój kwalifikacji, w tym kompetencji 173 pracowników publicznych służb zatrudnienia (PSZ) i innych instytucji rynku pracy wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.

Udzielenie wsparcia w ramach projektu każdorazowo będzie poprzedzone identyfikacją potrzeb pracownika/kadry zarządzającej wynikającej z potrzeb pracodawcy. Udzielane wsparcie będzie dostosowane do indywidualnych potrzeb danej osoby wynikających z jej wiedzy, umiejętności, posiadanych kompetencji oraz kwalifikacji. Jednocześnie zakres wsparcia powinien być zgodny z realizowanymi zadaniami lub rozwijać umiejętności i kompetencje na danym stanowisku.

Przewidywane efekty (2025-2026):

- Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w projekcie – 173
- Liczba instytucji rynku pracy objętych wsparciem w projekcie – 16
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 173

5. Koordynowanie i monitorowanie realizacji działań w RPD/2025

Proces koordynowania i monitorowania realizacji RPD/2025 odbywa się w oparciu o następujące zasady:

- a) Za koordynowanie realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2025 r. odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (Wydział Rynku Pracy).
- b) Za realizację zgłoszonych do RPD/2025 zadań odpowiedzialni są Realizatorzy zgłaszający zadanie do realizacji w ramach Planu. Realizatorzy poszczególnych zadań, monitorują efekty ich wdrażania i przedkładają informacje roczne z realizowanych przedsięwzięć do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, do dnia 31.01.2026 r. Informacja roczna w postaci karty sprawozdania zawiera co najmniej: opis zrealizowanego zadania (w tym cel, podjęte działania), wydatkowaną kwotę z podaniem źródła finansowania, uzyskane efekty/rezultaty w ujęciu ilościowym i/lub jakościowym, ocenę zgodności realizacji działań z RPD. Wykaz zgłoszonych zadań do realizacji w 2025 r. zawiera Załącznik nr 2 do RPD/2025.
- c) Sprawozdanie roczne z realizacji RPD/2025 opracowuje Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku do dnia 14.03.2026 r. Sprawozdanie zostanie przedłożone do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy i do zatwierdzenia Zarządowi Województwa Podlaskiego.
- d) Stopień realizacji założonych celów i efekty działań prowadzonych w obszarach priorytetowych będą monitorowane w oparciu o:
 - analizę sprawozdań Realizatorów poszczególnych zadań w odniesieniu do stopnia osiągnięcia wskaźników określonych w poszczególnych kartach zadań zgłoszonych do RPD/2025,
 - analizę wskaźników ogólnych stanowiących Załącznik nr 3.

6. Finansowanie realizacji działań/zadań w RPD/2025

Głównymi źródłami finansowania zadań/działań ujętych w RPD/2025 będą: budżet państwa, fundusze celowe (w szczególności Fundusz Pracy i PFRON) – w ramach środków krajowych, głównie EFS+ - w ramach środków zagranicznych.

Wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie w samorządach powiatowych realizacji w roku 2025 programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, ustalona decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16.12.2024 r. wynosi 120 804 920,82 zł z czego:

- w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 – kwota w wysokości 52 978 354,00 zł zostanie przeznaczona na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych

z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+) w ramach celu szczegółowego a) *poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej, ukierunkowanych na kompleksową aktywizację zawodową osób bezrobotnych.*

Plan szacunkowy nie obejmuje wszystkich środków własnych realizatorów przeznaczonych na działalność statutową, w ramach których finansowane są działania zgłoszone do realizacji w ramach RPD/2025.

Szacunkowy plan finansowy realizacji działań RPD/2025 przedstawia tabela w Załączniku nr 1.